

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Dubrovnik

KLASA: 041-01/24-02/7
URBROJ: 613-21-25-10
Dubrovnik, 10. lipnja 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Grad Ploče
za 2023.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	7
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	7
	Sustav unutarnjih kontrola	8
	Planiranje i izvršenje proračuna	9
	Financijski izvještaji	11
	Projekti financirani u 2023.	20
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2023.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2023.	27

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Ploča (dalje u tekstu: Grad) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi u iznosu od 277.240,10 eura evidentirani su u poslovnim knjigama Grada za 2023. na temelju računa ispostavljenih u 2022.

Odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 148.484,25 eura (radovi uređenja i površinske obrade poučno-rekreativnih staza na poluotoku Mali Miloslavac u iznosu od 89.917,83 eura, usluge katastarske izmjere i izrade elaborata katastarske izmjere za područje više katastarskih općina u iznosu od 23.082,72 eura, asfaltni radovi na sanaciji poljskih puteva u iznosu od 22.933,10 eura i nabava prijenosnih računala u iznosu od 12.550,60 eura); dodatna ulaganja na građevinskim objektima (radovi sanacije ulica u mjesnom odboru Staševica) u iznosu od 110.386,00 eura (umjesto u iznosu od 14.650,74 eura) te komunalne usluge (održavanje javnih zelenih površina, održavanje (čišćenje) javnih prometnih površina te blagdansko ukrašavanje) u iznosu od 18.369,85 eura. S obzirom na to da se rashodi u ukupnom iznosu od 277.240,10 eura odnose na poslovne događaje nastale u 2022., za koje su računi ispostavljeni u 2022., trebali su biti evidentirani u razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja.

Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u poslovnim knjigama za 2023. pogrešno su evidentirani u iznosu od 110.386,00 eura na temelju dva računa za radove sanacije ulica u mjesnom odboru Staševica ispostavljena u 2022. u iznosu od 110.386,00 kn (odnosno 14.650,74 eura) te su zbog pogrešnog evidentiranja (iznos koji je bio u kunama evidentiran je kao da je iskazan u eurima, umjesto da je preračunan po propisanom tečaju) rashodi te manjak prihoda i primitaka na koncu 2023. iskazani više za 95.735,26 eura.

U Registru imovine Grada evidentirane su čestice zemljišta te su u Registar uneseni, između ostalog, i sljedeći podaci: vrsta, namjena, broj katastarske čestice i katastarske općine zemljišta, a njihova vrijednost nije navedena. Navedena zemljišta nisu procijenjena ni evidentirana u poslovnim knjigama te njihova vrijednost nije iskazana u financijskim izvještajima.

Ispravak vrijednosti imovine (dokumenti prostornog uređenja) koja je nabavljena od siječnja do rujna 2023. u ukupnom iznosu od 183.776,16 eura obavljen je po stopi od 100,0 % pri nabavi, umjesto po stopi od 25,0 % te je do konca 2023. ispravak obavljen u cijelosti. Nadalje, ispravak vrijednosti imovine obračunan je u iznosu od 5.260,68 eura na imovinu (ulaganja u ceste te u sportske i rekreacijske terene u ukupnoj vrijednosti od 692.317,48 eura), a koja do konca 2023. nije stavljena u uporabu.

U poslovnim knjigama je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost udjela u temeljnom kapitalu trgovačkih društava u iznosu od 29.252,41 euro, umjesto u iznosu od 508.396,89 eura, odnosno manje za 479.144,48 eura od vrijednosti udjela prema podacima iz sudskog registra.

Ukupna potraživanja su koncem 2023. iskazana u iznosu od 2.501.908,96 eura. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.155.605,89 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 333.772,75 eura, ostala potraživanja u iznosu od 7.583,00 eura, potraživanja za dane zajmove u iznosu od 4.191,33 eura i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 755,99 eura. Grad u 2023. i u prethodnim godinama nije provodio ispravak vrijednosti potraživanja, iako na koncu 2023. ima iskazana potraživanja za koje je, s obzirom na kašnjenje u naplati i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom, propisana obveza ispravka vrijednosti.

Prema opisu računa glavne knjige i obrazloženja odgovorne osobe, potraživanja za ostale prihode od nefinancijske imovine u iznosu od 309.618,59 eura evidentirana su kao potraživanja od dvije poslovne banke za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a koji su prodani za staru deviznu štednju i uplaćene konvertibilne devize. Za navedena potraživanja prenesena su stanja iz prethodnih godina, a tijekom 2023. nije bilo poslovnih promjena te je stanje koncem tekuće godine ostalo nepromijenjeno. Grad ne raspolaže knjigovodstvenom dokumentacijom (ispravama) iz koje bi bilo vidljivo na što se odnosi, što onemogućuje upravljanje navedenom imovinom.

Grad nije ustrojio analitičke evidencije za obveze te pojedina potraživanja za prihode poslovanja (od otkupa stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, od zakupa i iznajmljivanja imovine, od zakupa javnih površina, zakupa građevinskog zemljišta, od naknada za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru te za ostale nespomenute prihode) i za zajmove dane obrtnicima, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke.

Obveze po Ugovoru o kreditu iz 2020., za koji su sredstva primljena u 2022., a koje na 31. prosinca 2023. iznose 233.202,97 eura nisu evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima.

U izvanbilančnim zapisima nisu evidentirane ni iskazane vrijednosti danih instrumenata osiguranja plaćanja u iznosu od 150.000,00 eura, primljenih jedanaest bjanko-zadužnica u ukupnom iznosu do 222.000,00 eura i primljenih devet bankovnih garancija u ukupnom iznosu do 356.366,91 euro, kao ni točni podaci o potencijalnim obvezama po osnovi sudskih sporova u tijeku i potencijalnom financijskom učinku za upravne postupke.

Godišnji popis imovine i obveza nije obavljen cjelovito. U okviru dugotrajne nefinancijske imovine popisana je i imovina u pripremi ukupne vrijednosti od 2.682.397,49 eura. Za investicije u tijeku nije provjeren i procijenjen stupanj dovršenosti imovine u pripremi i predviđen rok završetka ili drukčiji način rješavanja. Nadalje, Grad nije upućivao izvode otvorenih stavaka, koji su potrebni za usklađivanje potraživanja s dužnicima kako bi se potvrdila vjerodostojnost evidentiranih potraživanja, a potraživanja koja prema podacima iz glavne knjige koncem 2023. iznose 2.501.908,96 eura nisu popisana pojedinačno, prema pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja, nego prema skupinama računa iz glavne knjige. Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćeni izvanbilančni zapisi koji su u glavnoj knjizi evidentirani u iznosu od 3.274.367,55 eura. (točka 3. Nalaza)

- Bilješke uz financijske izvještaje nisu potpune, odnosno ne sadrže podatke o svim sudskim i upravnim postupcima u tijeku. Prema podacima iz Bilješki uz financijske izvještaje odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskog spora u tijeku u iznosu od 1.082.929,52 eura te dva upravna postupka s potencijalnom financijskom obvezom u ukupnom iznosu od 2.179.147,97 eura. Prema dostavljenoj evidenciji sudskih sporova i upravnih postupaka u tijeku, na koncu 2023. Grad vodi 12 sudskih postupaka u kojima je tužitelj ili tuženik, a čija procijenjena vrijednost iznosi 544.105,57 eura. Nadalje, prema navedenoj evidenciji, Grad vodi sedam upravnih postupaka, s potencijalnim financijskim učinkom za tri postupka u iznosu od 2.128.428,89 eura, dok za četiri upravna postupka potencijalni financijski učinak nije određen.

Također, Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže podatke o danim i primljenim instrumentima osiguranja plaćanja. Prema dostavljenim evidencijama, Grad je izdao dvije bjanko-zadužnice Središnjem državnom uredu za demografiju i mlade u ukupnom iznosu do 150.000,00 eura te je tijekom 2023. primio jedanaest bjanko-zadužnica u ukupnom iznosu do 222.000,00 eura i devet bankovnih garancija u ukupnom iznosu do 356.366,91 euro. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u prethodnoj godini. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Upravni odjel za gospodarski razvoj Grada, između ostalog, nadležan i za financije, izradio je Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. te ga dostavio gradonačelniku 31. svibnja 2024., odnosno protekom zakonom propisanog roka (5. svibnja 2024.). Gradonačelnik je 31. svibnja 2024. Gradskom vijeću dostavio Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023., a Gradsko vijeće je spomenuti Izvještaj donijelo 25. srpnja 2024. (točka 2. Nalaza)
- U okviru računa ostalih rashoda evidentirani su prijenosi sredstava Zajednici sportskih udruga Grada za djelovanje sportskih udruga u iznosu od 500.483,50 eura, od čega za financiranje rada dva sportska kluba od posebnog interesa za Grad u iznosu od 387.669,10 eura te za financiranje rada sportskih udruga, članica Zajednice u iznosu od 112.814,40 eura. Grad nije donio opći akt koji detaljnije propisuje kriterije financiranja javnih potreba u sportu, mjerila za osiguranje sredstava, metodologiju i rokove za izradu i dostavu prijedloga programa javnih potreba, način izvršavanja programa javnih potreba, način i rokove izvještavanja o provedbi programa javnih potreba te metodologiju izrade financijskih planova korisnika javnih potreba u sportu. Zajednica sportskih udruga nije Gradu dostavila program javnih potreba u sportu niti mu je u skladu s Programom javnih potreba u športu za 2023. podnosila kvartalna izvješća o utrošku sredstava. Zajednica sportskih udruga dostavila je Gradu Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. za doznačena sredstva u iznosu od 112.814,00 eura, a Izvještaj o potrošnji za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. za doznačena sredstva u iznosu od 387.669,10 eura Zajednica nije dostavila.

Grad nije provodio nadzor nad namjenskim trošenjem doznačenih javnih sredstava (na temelju zatražene dokumentacije, izvješća, podataka, materijala i drugih obavijesti) niti je sastavio izvješće o provedenom nadzoru. Grad je u srpnju 2024. donio Izvješće o izvršenju Programa javnih potreba u športu za 2023. (točka 6. Nalaza)

- Prema podacima iz Bilance, dospjela potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 2.493.569,97 eura, od čega se vrijednosno značajnija odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 996.497,24 eura, naknadu za uređenje voda u iznosu od 391.032,63 eura i od prodaje nefinancijske imovine (obročna otplata za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo te od prodaje zemljišta) u iznosu od 333.772,75 eura. Grad nije poduzimao dostatne mjere za naplatu svih potraživanja. Tijekom 2023. za naplatu potraživanja od komunalne naknade i naknade za uređenje voda upućeno je 13 opomena te doneseno deset rješenja o ovrsi, za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo upućeno je sedam opomena te su za ostala potraživanja (za porez na korištenje javnih površina, zakup poslovnog prostora i od naknade za zaštićenu najamninu) upućene 42 opomene. (točka 5. Nalaza)
- Planom nabave za 2023. planirana su 124 postupka nabave procijenjene vrijednosti od 3.851.722,80 eura bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV). Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023., od 29. prosinca 2023., a koje su objavljene na mrežnim stranicama Grada, planirana je nabava robe, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.113.576,08 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 126.588,80 eura, a na jednostavnu nabavu 986.987,28 eura. Spomenutim Izmjenama i dopunama nisu vidljivo naznačene promjene u odnosu na Plan nabave za 2023.

Planom nabave objavljenim u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske na koncu 2023. planirana je nabava robe, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.816.643,28 eura, odnosno u iznosu većem za 3.703.067,20 eura od planiranih Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. objavljenim na mrežnim stranicama Grada. Grad nije u roku od osam dana od promjene, odnosno u roku od osam dana od donošenja Izmjena i dopuna Plana nabave za 2023. objavio cjelovite promjene Plana nabave u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, već je za vrijeme obavljanja revizije vidljivo označio postupke nabave koji su Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. brisani.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023. ukupna vrijednost nabave roba, radova i usluga u 2023. iznosila je 7.502.534,30 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 6.580.696,98 eura, a na jednostavnu nabavu 921.837,32 eura.

Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma sadrži podatke o postupcima nabave u iznosu većem za 3.893.167,38 eura jer su više puta evidentirani isti postupci javne nabave (po zaključenim dodacima ugovorima). Zbog navedenog, ni podaci navedeni u Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023. nisu točno iskazani. Nadalje, Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske ne sadrži podatke o datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelju s PDV-om za više pojedinih predmeta javne i jednostavne nabave.

Revizijskim postupcima provjereno je 16 postupaka nabave roba, radova i usluga za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 2.336.909,08 eura bez PDV-a, od čega pet otvorenih postupaka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 1.960.183,69 eura bez PDV-a te jedanaest postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 364.575,39 eura te su izdane narudžbenice u vrijednosti od 12.150,00 eura bez PDV-a. (točka 8. Nalaza)

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Grad obuhvaća devet naselja s ukupno 8 220 stanovnika prema popisu iz 2021. Sjedište Grada je Trg kralja Tomislava 23, Ploče.

Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24, koja je u primjeni od siječnja 2024.), Grad je razvrstan u V. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Prema odredbi članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada ustrojena je Služba za opće poslove i Upravni odjel za gospodarski razvoj. Grad je koncem 2023. imao 33 zaposlenika, od kojih 31 na neodređeno, jednog na određeno vrijeme te jednu vježbenicu. Također, koncem 2023. imao je sedam zaposlenika na javnim radovima.

Tijela Grada su Gradsko vijeće, koje ima 15 članova i gradonačelnik, koji ima zamjenika. Od lipnja 2017. do 15. rujna 2024. gradonačelnik je bio Mišo Krstičević, koji je dužnost na koju je izabran obavljao volonterski. Od 16. rujna 2024. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2025.) zamjenik gradonačelnika Ivan Marević profesionalno je obnašao dužnost gradonačelnika. Prema konačnim rezultatima izbora od 22. svibnja 2025. za gradonačelnika je izabran Ivan Marević te nema zamjenika.

Grad ima četiri proračunska korisnika (ustanova u kulturi, pučko otvoreno učilište, dječji vrtić te javna vatrogasna postrojba) u kojima je koncem 2023. bilo 75 zaposlenih i čiji su rashodi za plaće i/ili materijalni rashodi osigurani u proračunu. Iz decentraliziranih sredstava financiraju se rashodi za javnu vatrogasnu postrojbu.

Na koncu 2023. Grad je osnivač i ima 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu šest trgovačkih društava (za javnu vodoopskrbu i odvodnju; upravljanje, održavanje sportskih i drugih objekata (Ustanova za tjelesnu kulturu i šport preoblikovana je u trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću na temelju Odluke Gradskog vijeća iz kolovoza 2023.); radijsku djelatnost; lokalni razvoj i poslovne usluge; upravljanje, gospodarenje i poslovanje autobusnim kolodvorom te komunalne djelatnosti).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola uređen je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) i drugim propisima.

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Za potrebe ostvarenja postavljenih ciljeva, uspješnog poslovanja i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, doneseni su unutarnji akti, procedure te druga pisana pravila i odluke. U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola, Grad je, između ostalog, pisanim procedurama uredio procese u vezi s naplatom prihoda; čuvanjem i arhiviranjem ugovora i ostale dokumentacije; blagajničkim poslovanjem; obračunom putnih naloga; zaduživanjem, davanjem suglasnosti i jamstava; javnom nabavom; usklađivanjem analitičke evidencije i glavne knjige; zaprimanjem, likvidacijom i plaćanjem računa i ostalih zahtjeva; vođenjem projekata i stručnim vrednovanjem opravdanosti i učinkovitosti; upravljanjem imovinom te izradom i donošenjem proračuna.

Imenovana je osoba za nepravilnosti, službenica za informiranje i službenica za zaštitu podataka. Izvješće o nepravilnostima sastavljeno je i dostavljeno Ministarstvu financija koncem ožujka 2024.

Grad provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Gradonačelnik je za 2023. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Prilog 1b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2024. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2023. Izjavom su utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava u područjima izvršavanja proračuna (obveze po investicijskim projektima nisu preuzete isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama te po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta te Grad nije donio akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti), izvještavanja i ostalog (nisu provedene suštinske i formalne kontrole dostavljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti), transparentnosti (na mrežnim stranicama nije objavljena odluka o izvršavanju proračuna koju je usvojilo Gradsko vijeće) te upravljanja imovinom (nije donesen godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji upravljanja i raspolaganja nekretninama te za nekretnine koje nisu u funkciji nisu u cijelosti poduzimane aktivnosti za stavljanje u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni).

Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2024. utvrđen je akcijski plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti s popisom potrebnih aktivnosti, očekivanim datumom i odgovornom osobom koja je zadužena za otklanjanje nepravilnosti. Očekivani datum otklanjanja utvrđenih nepravilnosti bio je do 30. lipnja 2024., ali utvrđene nepravilnosti nisu otklonjene do navedenog roka.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, svi proračunski korisnici i društva u vlasništvu Grada dostavili su Gradu izjave o fiskalnoj odgovornosti, u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Zaposlenici nadležnog upravnog odjela Grada provjerili su dostavljene izjave te, prema obrazloženju, nisu utvrdili nepravilnosti, ali o obavljenoj provjeri spomenutih izjava nisu sastavili zapisnike.

Gradsko vijeće je u srpnju 2010. donijelo Etički kodeks službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada. Etičkim načelima i standardima uređena su pravila dobrog ponašanja, utemeljena na propisima, pravilima struke i široko prihvaćenim dobrim običajima, kako u odnosu s korisnicima usluga, tako i u međusobnim odnosima službenika i namještenika. U svibnju 2022. Gradsko vijeće donijelo je Kodeks ponašanja izabranih članova Gradskog vijeća Grada, kojim je uređeno ponašanje vijećnika tijekom obavljanja vijećničke dužnosti (odredbe o sprječavanju sukoba interesa, obveze u svrhu sprječavanja sukoba interesa, način praćenja primjene Kodeksa i drugo).

Grad je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavio odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanja podataka o svom poslovanju, kako je propisano odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Na mrežnim stranicama Grada, između ostalog, objavljeni su zakoni i drugi propisi koji se odnose na područje rada upravnih tijela Grada, opći akti i odluke koje su donesene, a kojima se utječe na interese korisnika, Plan savjetovanja s javnošću Grada za 2023. te nacrti općih akata za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću, strategije, izvješća o radu gradonačelnika, financijski izvještaji, kontakt i podaci o službenici za informiranje, proračun Grada, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, popis korisnika sponzorstva i donacija, unutarnji akt za jednostavnu nabavu, plan nabave, registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, obavijest da naručitelj nije u sukobu interesa s gospodarskim subjektima, obavijest o raspisanim natječajima, dokumentacija potrebna za nadmetanje te obavijest o ishodu natječaja/oglasnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu s imenima i podacima za kontakt, zapisnici sa sjednica Gradskog vijeća i službeni dokumenti usvojeni na sjednicama te obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivo mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija. Na mrežnim stranicama Grada su od siječnja 2024. objavljene informacije o trošenju sredstava. Grad je u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama prije donošenja općih akata provodio savjetovanje s javnošću.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun Grada i Odluka o izvršavanju Proračuna za 2023. doneseni su u prosincu 2022., a Izmjene i dopune Proračuna u prosincu 2023. Proračunom za 2023. planirani su prihodi u iznosu od 11.747.233,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 11.771.189,00 eura te manjak prihoda u iznosu od 23.956,00 eura, a preneseni manjak iz prethodnih godina iznosi 523.514,00 eura.

Istodobno je s donošenjem Proračuna za 2023. u prosincu 2022. Gradsko vijeće donijelo Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnog razdoblja u proračunu Grada u razdoblju 2023. – 2025., kojom je manjak prihoda na koncu 2021. utvrđen u iznosu od 1.018.742,54 eura, dok je na koncu 2022. utvrđen višak prihoda u iznosu od 23.956,00 eura (različito od Proračuna za 2023.). Nadalje, pokriće manjka prihoda u ukupnom iznosu od 796.338,00 eura planirano je u Proračunu za 2023. u iznosu od 172.540,00 eura te u 2024. i 2025. u jednakim iznosima od 311.899,00 eura.

Izmjenama i dopunama Proračuna, iz prosinca 2023., prihodi su planirani u iznosu od 9.539.770,82 eura, što je 2.207.462,18 eura ili 18,8 % manje od planiranih Proračunom, rashodi i izdaci u iznosu od 8.835.810,16 eura, što je 2.935.378,84 eura ili 24,9 % manje od planiranih Proračunom te je planiran višak prihoda u iznosu od 703.960,66 eura.

Izmjenama i dopunama Proračuna rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani su manje za 2.142.069,00 eura zbog pojedinih projekata koji do konca 2023. nisu ostvareni; prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine planirani su manje za 1.029.505,40 eura jer nije ostvarena planirana prodaja imovine te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani su manje za 1.000.596,60 eura zbog sporijeg ostvarenja od planiranog. Istodobno su prihodi od poreza planirani više za 617.621,82 eura zbog većeg ostvarenja prihoda od poreza i prireza porezu na dohodak.

Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2023. utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 13.272,00 eura. Tijekom 2023. korištena su sredstva proračunske zalihe u iznosu od 149,31 euro na temelju Zaključka gradonačelnika, iz travnja 2023., za odvjetničke usluge zastupanja u sudskom sporu.

Doneseni su programi vezani za održavanje i gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, programi za financiranje javnih potreba u sportu, kulturi i socijalnoj skrbi te izmjene i dopune navedenih programa. Sastavljena su izvješća o izvršenju spomenutih programa.

Uz Proračun, donesene su projekcije za sljedeće dvije godine. Prema spomenutim projekcijama, za 2024. planirani su prihodi i primici u iznosu od 12.144.634,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 11.870.709,00 eura te je planiran višak prihoda u iznosu od 273.925,00 eura, a za 2025. planirani su prihodi i primici u iznosu od 12.266.081,00 euro, rashodi i izdaci u iznosu od 11.992.536,00 eura te višak prihoda u iznosu od 273.545,00 eura.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna Grada za 2023., prihodi i primici Grada i proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 7.849.471,11 eura, što je 1.690.299,71 euro ili 17,7 % manje od planiranih te rashodi i izdaci u iznosu od 8.928.723,33 eura, što je 92.913,17 eura ili 1,1 % više od planiranih.

U odnosu na Proračun, vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na prihode od prodaje nefinancijske imovine koji su ostvareni manje za 1.120.905,32 eura ili 96,0 % jer nije realizirana planirana prodaja zemljišta u vlasništvu Grada do konca 2023.; rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini koji su ostvareni više za 218.119,80 eura ili 32,5 % zbog povećanih ulaganja u izgradnju cesta, nogometnog i dječjih igrališta te prihode od imovine koji su ostvareni manje za 43.308,44 eura ili 28,8 % jer su manje ostvareni prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine.

Proračun i Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Grada i njegovih proračunskih korisnika. Vlastite prihode proračunski korisnici koriste za namjene utvrđene financijskim planovima, bez obveze uplate tih sredstava u proračun i polugodišnje izvješćuju Grad o ostvarenim i utrošenim vlastitim prihodima.

Prema odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) lokalne jedinice imaju obvezu donošenja strateških akata i provedbenih programa. U skladu s odredbama spomenutog Zakona te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), u prosincu 2021. donesen je Provedbeni program Grada za razdoblje 2021. – 2025. Navedenim Programom utvrđeni su prioriteti djelovanja, posebni ciljevi, mjere, aktivnosti za provedbu mjera i pokazatelji rezultata. Također, određeno je sedam razvojnih mjera: razvoj društvenih sadržaja i unaprjeđenje društvene infrastrukture, razvoj socijalnog kapitala lokalne zajednice, zeleni Grad, pametan razvoj prometne mreže, jačanje gospodarstva Grada, unaprjeđenje sektora poljoprivrede i ribarstva te jačanje sustava lokalne uprave i administracije. Gradonačelnik je u 2021. imenovao lokalnog koordinatora za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja za Grad. Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Grada za 2023. nije izrađeno.

Financijski izvještaji

Grad je obavezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji Grada za 2023. predani su u elektroničkom obliku Ministarstvu financija, putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (aplikacija RKPMI) te su objavljeni na mrežnim stranicama Grada. Financijski izvještaji Grada za 2023. predani putem aplikacije RKPMI smatraju se predanima i Državnom uredu za reviziju. U nastavku se navode podaci prema financijskim izvještajima predanim putem informacijskog sustava Ministarstva financija i objavljenim na mrežnim stranicama Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 7.500.243,33 eura, što je 225.319,21 euro ili 3,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu značajnije su povećani prihodi od poreza za 880.657,74 eura ili 42,2 % zbog povećanja poreza i prireza porezu na dohodak, poreza na promet nekretnina te poreza na potrošnju. Također, u odnosu na prethodnu godinu značajnije su smanjeni primici od financijske imovine i zaduživanja za 289.151,79 eura ili 99,9 % jer su u 2022. primljena sredstva kredita od Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: HBOR) za projekt Energetska obnova javne rasvjete Grada, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 107.908,25 eura ili 70,1 % zbog manje ostvarenih prihoda od prodaje zemljišta u vlasništvu Grada te prihodi od imovine za 38.231,52 eura ili 27,3 % zbog manje ostvarenih prihoda od koncesijskih odobrenja, zakupa poljoprivrednog zemljišta i naknade od zaštićene najamnine.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	2.088.665,47	2.969.323,21	142,2
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.935.098,57	2.803.185,83	95,5
3.	Prihodi od imovine	139.994,28	101.762,76	72,7
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.626.271,71	1.540.373,10	94,7
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	37.943,37	37.112,37	97,8
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	3.550,38	2.145,76	60,4
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	153.907,01	45.998,76	29,9
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	289.493,33	341,54	0,1
	Ukupni prihodi i primici	7.274.924,12	7.500.243,33	103,1

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 2.969.323,21 euro ili 39,6 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 2.803.185,83 eura ili 37,4 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 1.540.373,10 eura ili 20,5 % ukupnih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi i primici iznose 187.361,19 eura i imaju udjel od 2,5 % u ukupnim prihodima i primicima.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći (osim sredstava fiskalnog izravnjanja), iz dodatnog udjela u porezu na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija vatrogastva, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za koncesiju i koncesijska odobrenja, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina, naknade za obračun i naplatu naknade za uređenje voda, spomeničke rente, turističke pristojbe, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, naknade za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u građevinsko, donacija, prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, prihode od prodaje nefinancijske imovine te primitke od zaduživanja. Ostvareni su u iznosu od 3.498.350,47 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 46,6 %.

U okviru prihoda od poreza iskazani su prihodi od poreza i prireza porezu na dohodak u iznosu od 2.709.031,75 eura, poreza na promet nekretnina u iznosu od 218.004,51 euro i gradskih poreza u iznosu od 42.286,95 eura (porez na korištenje javnih površina u iznosu od 31.707,80 eura te porez na potrošnju u iznosu od 10.579,15 eura). Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe poreza na promet nekretnina i poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava. Prirez porezu na dohodak plaćao se u 2023. po stopi od 10,0 %.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni u iznosu od 2.803.185,83 eura odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 1.663.521,76 eura i kapitalne pomoći u iznosu od 1.139.664,07 eura.

Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna: sredstva fiskalnog izravnjanja u iznosu od 928.072,00 eura, temeljem prijenosa EU sredstava (programi: Partnerstvo između znanstvenika i ribara; Promocija zdravlja i prevencija bolesti – faza 2.: Kvalitetnim odlukama do dobrog zdravlja; Nastavak unaprjeđenja usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te Zaželi – program zapošljavanja žena, faza II. i III.) u iznosu od 330.312,43 eura i za decentralizirane funkcije (javna vatrogasna postrojba) u iznosu od 296.199,47 eura.

Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 558.160,88 eura (za rekonstrukciju sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja u iznosu od 482.500,00 eura, uspostavu i uređenje poučne staze Peračko Blato-Krstičevići-Ostojići u iznosu od 49.379,52 eura te za opremanje dječjeg vrtića Rogotin u iznosu od 26.281,36 eura), pomoći od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 296.206,65 eura (za sanaciju odlagališta komunalnog otpada Lovornik u iznosu od 215.030,56 eura, krajobrazno uređenje zelenih površina u iznosu od 73.245,55 eura te za nabavu energetske učinkovitog vozila u iznosu od 7.930,54 eura), pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 259.549,55 eura (za sanaciju tunela u Stablini u iznosu od 92.905,96 eura, uređenje školskog trga u iznosu od 77.170,23 eura, razvoj vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Grada u iznosu od 54.873,36 eura te uređenje i opremanje sportskih i dječjih igrališta na području Grada u iznosu od 34.600,00 eura).

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 101.762,76 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa poslovnog prostora i šankova na otvorenom za vrijeme održavanja sportske manifestacije u iznosu od 48.311,97 eura, od zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 32.817,78 eura te od naknade za koncesijska odobrenja u iznosu od 11.136,41 euro.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 1.540.377,10 eura, od čega je vrijednosno najznačajnija komunalna naknada u iznosu od 1.469.918,89 eura. Značajni su prihodi od turističke pristojbe i od prodaje državnih biljega u iznosu od 11.231,40 eura te komunalni doprinos u iznosu od 8.995,72 eura.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni u iznosu od 37.112,37 eura odnose se na prihode od pruženih usluga u iznosu od 29.512,37 eura i tekuće donacije u iznosu od 7.600,00 eura. Prihodi od pruženih usluga u cijelosti se odnose na naknadu za obavljanu uslugu obračuna i naplate naknade za uređenje voda Hrvatskim vodama na temelju zaključenog Ugovora za obavljene spomenute usluge prema kojemu Gradu pripada naknada za uslugu obračuna i naplate u visini od 10,0 % od iznosa naplaćene naknade.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 45.998,76 eura odnose se na prodaju zemljišta u iznosu od 24.789,00 eura te stambenih objekata (stanova na kojima postoji stanarsko pravo) u iznosu od 21.209,76 eura.

Vrijednosno značajnija prodaja građevinskog zemljišta odnosi se na prodaju dvije čestice građevinskog zemljišta u iznosu od 24.455,00 eura. Zemljišta su prodana na temelju odluka gradonačelnika i provedenih javnih natječaja, a procijenjene vrijednosti zemljišta određene su procjembenim elaboratima koje je izradio stalni sudski vještak.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 8.582.337,81 euro, što je 1.509.590,99 eura ili 21,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu značajnije su povećani rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 890.597,77 eura ili 41,4 % zbog povećanih ulaganja u izgradnju cesta, nogometnog i dječjih igrališta te ostali rashodi za 339.172,18 eura ili 33,2 % zbog povećanih tekućih donacija za sport doznačenih Zajednici sportskih udruga Grada. Također, u odnosu na prethodnu godinu značajnije su smanjeni rashodi za zaposlene za 85.532,89 eura ili 9,5 % zbog manjeg broja zaposlenika na javnim radovima i projektima financiranim iz EU sredstava.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
1	2	3	4	
1.	Rashodi za zaposlene	898.849,87	813.316,98	90,5
2.	Materijalni rashodi	1.416.319,57	1.622.944,98	114,6
3.	Financijski rashodi	8.997,55	12.684,88	141,0
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	1.242.446,82	1.443.849,58	116,2
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	191.739,82	223.865,40	116,8
6.	Ostali rashodi	1.021.318,04	1.360.490,22	133,2
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.150.615,66	3.041.213,43	141,4
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	142.459,49	63.972,34	44,9
Ukupni rashodi i izdaci		7.072.746,82	8.582.337,81	121,3
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		7.274.924,12	7.500.243,33	103,1
Višak prihoda i primitaka		202.177,30	0,00	-
Manjak prihoda i primitaka		0,00	1.082.094,48	-

Vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.041.213,43 eura ili 35,4 %, materijalni rashodi u iznosu od 1.622.944,98 eura ili 18,9 %, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 1.443.849,58 eura ili 16,8 % te ostali rashodi u iznosu od 1.360.490,22 eura ili 15,9 % ukupnih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 1.113.839,60 eura i imaju udjel od 13,0 % u ukupnim rashodima i izdacima.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 813.316,98 eura odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 689.523,14 eura, doprinose na plaće u iznosu od 105.673,41 euro i druge rashode za zaposlene (nagrade za radne rezultate, božićnica i dar za dijete) u iznosu od 18.120,43 eura. Rashodi za brutoplaće ostvareni su za zaposlenike upravnih tijela Grada u iznosu od 441.870,75 eura, plaće zaposlenih na projektima financiranim iz EU sredstava u iznosu od 179.410,49 eura (dio evidentiranih rashoda odnosi se na rashode za zaposlenike Dječjeg vrtića Ploče, odnosno na sredstva doznačena u okviru projekta Dječji vrtić djeci i roditeljima II), za zaposlene na javnim radovima u iznosu od 39.341,32 eura te za zamjenika gradonačelnika u iznosu od 28.900,58 eura. Plaće i naknade obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i unutarnjim aktima Grada.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 1.622.944,98 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 1.236.404,89 eura, materijal i energiju u iznosu od 190.641,02 euro (vrijednosno najznačajniji su za utrošenu električnu energiju u iznosu od 109.664,75 eura, dok se ostali vrijednosno značajniji odnose na nabavu materijala za održavanje poslovnih prostora u iznosu od 17.583,71 euro, materijala za održavanje javne rasvjete i druge opreme u iznosu od 14.149,50 te materijala i sredstava za čišćenje u iznosu od 8.808,58 eura), ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 157.101,79 eura (vrijednosno značajniji su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 33.369,25 eura, poticajnu naknadu za smanjenje količina miješanog komunalnog otpada za 2021. po rješenju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost iz prosinca 2022. u iznosu od 26.081,62 eura te drugi rashodi koji se odnose na povrat sredstava Hrvatskom zavodu za zapošljavanje (neutrošena sredstva za javne radove) u iznosu od 8.681,44 eura, nabavu materijala za blagdansko ukrašavanje u iznosu od 8.613,50 eura, članarine udrugama u iznosu od 6.448,00 eura, izlučivanje arhivske dokumentacije u iznosu od 5.433,60 eura i rashodi za ovrhe u iznosu od 5.028,16 eura), naknade troškova zaposlenima u iznosu od 37.852,46 eura te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 944,82 eura.

U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za komunalne usluge u iznosu od 622.897,40 eura, tekuće i investicijsko održavanje u iznosu od 161.011,03 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 152.741,84 euro te ostale usluge u iznosu od 103.475,22 eura.

Rashodi za komunalne usluge najvećim dijelom odnose se na rashode za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 520.728,06 eura (usluge održavanja javnih zelenih površina u iznosu od 334.019,73 eura, čišćenje ulica i drugih javnih površina na području Grada u iznosu od 130.364,03 eura, radovi na sustavu navodnjavanja i drugo u iznosu od 46.945,82 eura te blagdansko ukrašavanje u iznosu od 9.398,48 eura koje je na temelju zaključenog Ugovora o održavanju javnih i drugih površina na području Grada iz veljače 2023. te na temelju narudžbenica za hortikulturno uređenje ulica izvršilo društvo za komunalne djelatnosti u vlasništvu Grada), deratizaciju i dezinsekciju u iznosu od 42.557,88 eura te opskrbu vodom u iznosu od 27.025,44 eura.

Rashodi za tekuće i investicijsko održavanje najvećim dijelom odnose se na održavanje građevinskih objekata u iznosu od 47.612,02 eura, nerazvrstanih cesta u iznosu od 37.780,30 eura te sustava odvodnje atmosferskih voda u iznosu od 11.866,03 eura.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge vrijednosno značajniji odnose se na naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 51.392,88 eura, autorske honorare u iznosu od 33.044,86 eura te geodetske usluge (izrada geodetskih snimki i elaborata za uređenje prometnica, ulica te gradske plaže) u iznosu od 23.784,04 eura. Rashodi za naknade po ugovorima o djelu u vrijednosno značajnijem dijelu odnose se na usluge povjerenika za izlaganje zemljišnih knjiga u postupcima katastarske izmjere i obnove zemljišnih knjiga za dio k. o. Ploče i k. o. Baćinska jezera prema zaključenim ugovorima o djelu s dvjema fizičkim osobama u iznosu od 12.194,60 eura, nastup glazbene skupine pri održavanju sportske manifestacije u iznosu od 10.418,24 eura te usluge trenera u provedbi projekta Kvalitetnim odlukama do dobrog zdravlja na temelju zaključenih ugovora s dvije fizičke osobe u iznosu od 9.869,12 eura. Rashodi za autorske honorare ostvareni su na temelju jedanaest ugovora zaključenih tijekom 2023. s fizičkim osobama za usluge izvođenja glazbe na različitim manifestacijama u organizaciji Grada.

Rashodi za ostale usluge u vrijednosno značajnijem dijelu odnose se na usluge za održavanja manifestacija u iznosu od 54.047,75 eura te na naknadu Poreznoj upravi za naplatu poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i gradskih poreza u iznosu od 25.618,93 eura.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu od 1.443.849,58 eura u cijelosti se odnose na prijenose proračunskim korisnicima Grada za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 1.439.006,00 eura te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.843,58 eura.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 223.865,40 eura, od čega se na rashode za naknade u naravi odnosi 114.087,76 eura, a na naknade u novcu 109.777,64 eura. Ostvarene su na temelju Odluke o socijalnoj skrbi na području Grada iz prosinca 2017., Izmjena i dopuna navedene Odluke iz ožujka 2019., Programa javnih potreba u socijalnoj skrbi iz prosinca 2022. te Izmjena i dopuna navedenog Programa iz prosinca 2023.

Vrijednosno značajnije naknade građanima i kućanstvima u naravi odnose se na uskrnicu i božićnicu umirovljenicima, nezaposlenima i korisnicima prava na zajamčenu minimalnu naknadu Hrvatskog zavoda za socijalni rad u iznosu od 47.240,00 eura te sufinanciranje nabave školske opreme učenicima osnovne škole u iznosu od 26.500,00 eura. Navedene naknade evidentirane su i iskazane u okviru računa Naknade građanima i kućanstvima u naravi, a trebale su biti evidentirane i iskazane u okviru računa Naknade građanima i kućanstvima u novcu. Vrijednosno značajne naknade građanima i kućanstvima u novcu odnose se na jednokratnu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 79.834,36 eura ostvarene na temelju Zaključka gradonačelnika iz siječnja 2023. Također, značajne su naknade za stipendije ostvarene u iznosu od 29.200,00 eura na temelju Pravilnika o dodjeli studentskih stipendija te Pravilnika o dodjeli stipendija učenicima i studentima s invaliditetom iz studenoga 2022., provedenih javnih natječaja, donesenih odluka o dodjeli stipendija te zaključenih ugovora.

Ostali rashodi ostvareni u iznosu od 1.360.490,22 eura odnose se na tekuće donacije u iznosu od 876.117,87 eura, kapitalne pomoći u iznosu od 480.138,32 eura te kapitalne donacije u iznosu od 4.234,03 eura.

Vrijednosno najznačajnije tekuće donacije odnose se na prijenose sredstava sportskoj zajednici Grada za djelovanje sportskih udruga u iznosu od 500.483,50 eura, od čega se 387.669,10 eura odnosi na sredstva za financiranje rada dva sportska kluba od posebnog interesa za Grad, a 112.814,40 eura na sredstva za financiranje rada sportskih udruga, članica sportske zajednice Grada. Druge vrijednosno značajne tekuće donacije odnose se na prijenose sredstava pučkom otvorenom učilištu u iznosu od 141.718,15 eura te narodnoj knjižnici u iznosu od 95.018,29 eura. Doznačena sredstva planirana su Proračunom Grada za 2023. te njegovim Izmjenama i dopunama, Programom javnih potreba u športu za 2023. te njegovim Izmjenama i dopunama, Programom javnih potreba u kulturi za 2023. te njegovim Izmjenama i dopunama, a doznačavana su na temelju prijedloga Službe za opće poslove Grada i odobrenja gradonačelnika. Izvješće o danim donacijama za 2023. objavljeno je na mrežnim stranicama Grada.

Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na prijenose sredstava Hrvatskim vodama u iznosu od 215.627,33 eura i trgovačkom društvu za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje u vlasništvu Grada u iznosu od 55.000,00 eura za sufinanciranje kapitalnog projekta Razvoj vodnog komunalne infrastrukture aglomeracije Grada te Županijskoj upravi za ceste u iznosu od 151.525,23 eura za sufinanciranje rekonstrukcije raskrižja županijske i gradske ceste. Navedene kapitalne pomoći ostvarene su na temelju zaključenih ugovora, zahtjeva za doznaku sredstava i obračunskih situacija.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.041.213,43 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za izgradnju građevinskih objekata u iznosu od 1.892.348,25 eura i dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 889.127,80 eura.

Rashodi za izgradnju građevinskih objekata u vrijednosno značajnijem dijelu odnose se na radove rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja u iznosu od 481.186,85 eura; radove sanacije odlagališta komunalnog otpada Lovornik etapa I. i II. u iznosu od 267.090,65 eura; radove uređenja sportskog centra Močvara u iznosu od 190.006,28 te radove uređenja poučno-rekreativne staze Mali Milosavac u iznosu od 158.829,69 eura. Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u vrijednosno značajnijem dijelu odnose se na radove uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića u iznosu od 344.882,20 eura te radove sanacije I. tunela u mjesnom odboru Stablina u iznosu od 350.175,36 eura. Za nabavu navedene nefinancijske imovine provedeni su postupci nabave, zaključeni su ugovori te sastavljeni zapisnici o primopredaji za radove koji su završeni.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 63.972,34 eura, što je manje za 78.487,15 eura ili 55,1 % u odnosu na prethodnu godinu zbog završetka otplate zajma iz državnog proračuna primljenog po osnovi izvršenog povrata po godišnjem obračunu poreza i prireza porezu na dohodak za 2022. Odnose se na otplatu dugoročnog kredita kod HBOR-a kojim je financirana energetska obnova javne rasvjete u iznosu od 48.896,96 eura te na otplatu beskamatnog zajma u iznosu od 15.075,38 eura dobivenog iz državnog proračuna (do visine poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak čije je plaćanje oslobođeno, odgođeno i/ili je odobrena obročna otplata, odnosno do visine izvršenog povrata po godišnjem obračunu poreza na dohodak).

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2023. iznosi 1.082.094,48 eura. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 732.158,66 eura te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.814.253,14 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 21.601.798,50 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	16.807.600,61	18.781.582,92	111,7
1.1.	Građevinski objekti	14.090.329,07	15.839.444,33	112,4
1.2.	Postrojenja i oprema	265.884,14	217.181,84	81,7
1.3.	Prijevozna sredstva	1.493,14	19.333,34	1 294,8
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	2.415.306,84	2.682.397,49	111,1
1.5.	Druga nefinancijska imovina	34.587,42	23.225,92	67,2
2.	Financijska imovina	2.993.458,27	2.820.215,58	94,2
2.1.	Novčana sredstva	663.213,63	235.727,85	35,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	2.334,46	8.338,99	357,2
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	4.191,33	4.191,33	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	29.252,41	29.252,41	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.910.917,48	2.155.605,89	112,8
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	342.471,98	333.772,75	97,5
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	41.076,98	53.326,36	129,8
	Ukupno imovina	19.801.058,88	21.601.798,50	109,1
3.	Obveze	1.650.983,84	2.310.736,45	140,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	1.068.385,67	1.359.171,45	127,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	567.522,79	951.223,48	167,6
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	15.075,38	341,52	2,3
4.	Vlastiti izvori	18.150.075,04	19.291.062,05	106,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	19.801.058,88	21.601.798,50	109,1
	Izvanbilančni zapisi	3.274.367,55	3.274.367,55	100,0

Vrijednosno značajniji građevinski objekti odnose se na ceste u vrijednosti od 5.049.950,71 euro, dom hrvatske vojske u vrijednosti od 1.316.692,73 eura, javne površine (vidikovci, ulice, parkovi, plaže i drugo) u vrijednosti od 1.187.463,66 eura, sportske i rekreacijske objekte u vrijednosti od 1.103.258,35 eura, komunalne vodne građevine u vrijednosti od 497.720,40 eura, zgrade dječjih vrtića u vrijednosti od 439.857,88 eura, groblja i mrtvačnice u vrijednosti od 362.747,42 eura, uređenje poučno-rekreativnih staza na poluotoku Mali Miloslavac u vrijednosti od 277.824,95 eura, dom kulture u Kominu u vrijednosti od 251.160,61 euro, spomenike u vrijednosti od 227.414,80 eura te pristanište u vrijednosti od 162.871,92 eura.

U okviru građevinskih objekata evidentirane su komunalne vodne građevine u vrijednosti od 497.720,40 eura koje nisu prenesene u vlasništvo javnog isporučitelja vodne usluge.

Prema odredbama članka 89. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu ih prenijele u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga, dužne su ih prenijeti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima. Uredba o uslužnim područjima (Narodne novine 147/21), koja je stupila na snagu u siječnju 2022., ukinuta je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine 23/23) iz veljače 2023. U lipnju 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je novu Uredbu o uslužnim područjima (Narodne novine 70/23), koja je stupila na snagu 15. srpnja 2023. Prema navedenoj Uredbi, društvo preuzimatelj na uslužnom području 38, koje obuhvaća i Grad, je Metković d.o.o. (trgovačko društvo u vlasništvu druge jedinice lokalne samouprave).

Vrijednosno značajnija postrojenja i oprema odnosi se na spremnike za odvojeno prikupljanje otpada u vrijednosti od 75.199,50 eura, računala i računalnu opremu u vrijednosti od 43.216,22 eura, uredski namještaj u vrijednosti od 20.970,47 eura, opremu za grijanje, ventilaciju i hlađenje u vrijednosti od 17.048,39 eura te fotonaponske elektrane u vrijednosti od 16.073,56 eura.

Vrijednosno najznačajnije prijevozno sredstvo odnosi se na električno vozilo nabavljeno u 2023. u vrijednosti od 18.586,77 eura.

Vrijednosno značajnija imovina u pripremi odnosi se na sanaciju odlagališta komunalnog otpada Lovornik u vrijednosti od 1.499.684,88 eura te izgradnju reciklažnog dvorišta u vrijednosti od 675.477,09 eura.

Vrijednosno značajnija druga nefinancijska imovina odnosi se na dokumente prostornog uređenja u vrijednosti od 10.450,63 eura, umjetnička djela (slike, grb i zastava Grada) u vrijednosti od 6.808,52 eura te licencu za računalni program u vrijednosti od 4.163,70 eura.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici se u cijelosti odnose na dionice i udjele u glavnici četiri trgovačka društva u vlasništvu Grada.

Koncem 2023. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 2.501.908,96 eura i veća su u odnosu na stanje potraživanja iskazanih na početku godine za 241.993,71 euro ili 10,7 %. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.155.605,89 eura, od prodaje nefinancijske imovine (otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo te od prodaje zemljišta) u iznosu od 333.772,75 eura, potraživanja za dane zajmove u iznosu od 4.191,33 eura, potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 755,99 eura te ostala potraživanja u iznosu od 7.583,00 eura.

Prema podacima iz glavne knjige, vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 996.497,24 eura, naknadu za uređenje voda u iznosu od 391.032,63 eura, od dvije poslovne banke (za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a koji su prodani za staru deviznu štednju i uplaćene konvertibilne devize) u iznosu od 309.618,59 eura, od trgovačkog društva – javnog isporučitelja vodnih usluga u vlasništvu Grada (doprinos iz cijene vode za izgradnju vodnih građevina) u iznosu od 184.749,48 eura, porez na tvrtku ili naziv, koji je ukinut 2017., u iznosu od 85.375,65 eura te za komunalni doprinos u iznosu od 73.905,10 eura.

Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), dospjela potraživanja iznose 2.493.569,97 eura (za prihode poslovanja u iznosu od 2.155.605,89 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 333.772,75 eura te za dane zajmove u iznosu od 4.191,33 eura).

Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 2.310.736,45 eura i veće su za 659.752,61 euro ili 40,0 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.359.171,45 eura, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 951.223,48 eura te za kratkoročni zajam iz državnog proračuna u iznosu od 341,52 eura.

Izvanbilančni zapisi koncem 2023. iskazani su u iznosu od 3.274.367,55 eura, a odnose se na potencijalne obveze po sudskom sporu te upravnim postupcima nadležnih tijela koji su u tijeku.

Projekti financirani u 2023.

Tijekom 2023. Grad je provodio osam projekata sufinanciranih iz EU sredstava, od čega četiri projekta iz Europskog socijalnog fonda (dva projekta Zaželi danas za bolje sutra, Kvalitetnim odlukama do dobrog zdravlja te Dječji vrtić djeci i roditeljima II), tri projekta iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (Opremanje dječjeg vrtića u Rogotinu, Uspostava i uređenje poučne rekreativne staze Peračko Blato i Rekonstrukcija športsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja) te jedan projekt iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (Ribarsko-znanstvena mreža Grada).

Ukupno ugovorena vrijednost navedenih projekata iznosi 2.679.831,06 eura, od čega se na EU sredstva odnosi 1.964.886,87 eura, sredstva državnog proračuna 390.326,51 euro te vlastita sredstva 324.617,68 eura.

Vrijednosno najznačajniji projekt sufinanciran iz EU sredstava u 2023. odnosi se na projekt Rekonstrukcija športsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja (dalje u tekstu: Projekt).

Grad je prijavio Projekt u ožujku 2022. na natječaj Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje u tekstu: Agencija), u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., mjere 7. Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima, podmjere 7.4 Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu – provedba tipa operacije 7.4.1 Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu – ulaganja u sektor tržnica, sektor društvenih domova/kulturnih centara i sportskih građevina, sektor vatrogasnih domova i sektor dječjih vrtića.

Cilj Projekta je unaprjeđenje društvene infrastrukture i povećanje njezine dostupnosti za lokalno stanovništvo, čime će se pridonijeti unaprjeđenju životnih uvjeta lokalnog stanovništva, stvaranju preduvjeta za održivi društveno-gospodarski rast, zaustavljanju negativnih migracijskih trendova, atraktivnosti mjesta i njegovom razvojnom potencijalu za druge aktivnosti. Očekivani rezultati provedbe Projekta su: rekonstrukcija postojećih svlačionica s novim sustavom grijanja i pripreme tople vode te uređenje vanjskog i unutarnjeg prostora; uređenje multifunkcionalnog igrališta (košarka, mali nogomet, rukomet), rekonstrukcija velikog nogometnog igrališta, izgradnja pristupa parkingu na ulazu te stvaranje novih radnih mjesta.

Planirane aktivnosti na Projektu su: upravljanje Projektom (tehničko i financijsko upravljanje te nadgledanje i procjena), aktivnosti koje će se poduzeti u svrhu ulaganja u rekonstrukciju svlačionica i pratećih vanjskih sadržaja igrališta nogometnog kluba Gusar Komin (građevinski, obrtnički i strojarski radovi te radovi na novom sustavu grijanja i opremanja) te promidžba i vidljivost (informiranje javnosti putem informacijskih ploča, tiskanih medija i interneta).

Agencija i Grad su u kolovozu 2022. zaključili Ugovor o financiranju projekta rekonstrukcije športsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja. Ukupna vrijednost prijavljenog Projekta iznosila je 1.102.628,74 eura, od čega prihvatljivi troškovi iznose 1.073.615,14 eura, a neprihvatljivi troškovi 29.013,60 eura. Navedenim Ugovorom ugovorena je visina potpore od 90,0 % ukupno prihvatljivih troškova utvrđenih na temelju plana nabave, odnosno procijenjene vrijednosti od 966.253,62 eura. Potpora iz sredstava Europske unije određena je u procijenjenom iznosu od 821.315,58 eura (85,0 %), iz sredstava državnog proračuna u procijenjenom iznosu od 144.938,04 eura (5,0 %), a vlastita sredstva u procijenjenom iznosu od 136.375,12 eura.

Za potrebe provedbe Projekta provedena su dva postupka nabave. Prvi se odnosi na otvoreni postupak javne nabave male vrijednosti za nabavu radova rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin. Grad je s odabranim izvođačem radova u ožujku 2023. zaključio Ugovor o izvođenju radova rekonstrukcije športsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja u vrijednosti od 1.259.361,91 euro s PDV-om. Do konca listopada 2024. zaključeno je pet dodataka navedenom Ugovoru prema kojima ukupna ugovorena vrijednost iznosi 1.685.604,36 eura s PDV-om. Drugi postupak odnosi se na jednostavnu nabavu usluga stručnog nadzora radova i koordinacije II. za zaštitu na radu tijekom izvođenja radova rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin. Grad je s odabranim izvršiteljem zaključio Ugovor o uslugama stručnog nadzora radova i koordinatora II. za zaštitu na radu tijekom izvođenja radova rekonstrukcije športsko-rekreacijske zone Komin u ožujku 2023. u vrijednosti od 15.500,00 eura.

Grad je u travnju 2023., po provedenim postupcima nabave za potrebe provedbe Projekta, podnio Agenciji zahtjev za dodjelu potpore u skladu s Ugovorom o financiranju. Nakon završene administrativne kontrole Zahtjeva za potporu, Agencija je donijela Odluku o dodjeli sredstava u prosincu 2023. Prema navedenoj Odluci, Gradu se dodjeljuje javna potpora u visini od 90,0 % ukupno prihvatljivih troškova koji iznose 965.357,26 eura. Potpora iz sredstava Europske unije određena je u iznosu od 820.553,67 eura (85,0 %) te iz sredstava državnog proračuna u iznosu od 144.803,59 eura. Vlastita sredstva iznose 309.504,65 eura.

Za sufinanciranje vlastitog udjela u Projektu, Grad se prijavio na Javni poziv za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini za 2023. Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koji je objavljen u ožujku 2023. Grad i Ministarstvo su u prosincu 2023. zaključili Ugovor te su Gradu dodijeljena bespovratna sredstva za sufinanciranje vlastitog udjela u Projektu u iznosu od 145.952,11 eura.

Tijekom kontrole Zahtjeva za potporu, Agencija je obavila provjere postupka javne nabave radova rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin i postupka jednostavne nabave usluga stručnog nadzora i koordinatora II. zaštite na radu tijekom izvođenja radova rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin. Agencija je utvrdila nepravilnosti u oba postupka nabave zbog čega je primijenila financijsku korekciju u iznosu od 896,37 eura te umanjila iznos potpore za navedeni iznos financijske korekcije.

U postupku javne nabave radova, Grad u dokumentaciji o nabavi nije propisao kriterije mjerodavne za ocjenu jednakovrijednosti stavki troškovnika za što je primijenjena stopa financijske korekcije od 5,0 % (289,91 euro), a u postupku jednostavne nabave usluga stručnog nadzora i koordinatora II. zaštite na radu tijekom izvođenja radova, Grad nije u pozivu na dostavu ponuda propisao starost dokaza Izjave o nekažnjavanju s ovjerenim potpisom za što je primijenjena stopa financijske korekcije od 5,0 % (606,46 euro).

U prosincu 2023. Grad je, u skladu s Ugovorom o financiranju, podnio zahtjev za isplatu predujma. Agencija je izvršila administrativnu kontrolu dostavljenog Zahtjeva za isplatu predujma zajedno s pratećom dokumentacijom te je utvrdila da Zahtjev zadovoljava uvjete za isplatu propisane Pravilnikom o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Narodne novine 91/19, 37/20, 31/21, 134/21, 10/23 i 56/23) i Natječajem. Agencija je u prosincu 2023. donijela Odluku o isplati predujma u iznosu od 482.500,00 eura. Sredstva su doznačena na žiroračun Grada koncem prosinca 2023.

Prvi zahtjev za isplatu sredstava u iznosu od 114.661,42 eura podnesen je u travnju 2024. te je odobren u cijelosti.

Do konca 2023. izvedeni su radovi na rekonstrukciji sportsko-rekreacijske zone Komin u ukupnom iznosu od 416.411,72 eura s PDV-om na temelju šest ispostavljenih privremenih situacija i usluge stručnog nadzora radova te koordinatora na Projektu u iznosu od 11.000,00 eura s PDV-om.

Petim dodatkom Ugovoru iz rujna 2024. rok za završetak radova određen je do 10. prosinca 2024., rok za uspješno izvršenje primopredaje do 10. siječnja 2025., a tehnički pregled do 10. veljače 2025.

Javna nabava

Plan nabave za 2023., Izmjene i dopune Plana nabave za 2023. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH). Na mrežnim stranicama Grada objavljeni su Plan nabave te Izmjene i dopune Plana nabave za 2023., podaci vezani za sprječavanje sukoba interesa te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (svibanj 2019.). Važeći certifikat iz područja javne nabave ima troje zaposlenika Grada.

Gradonačelnik je u prosincu 2022. donio Plan nabave za 2023., kojim su planirana 124 postupka nabave procijenjene vrijednosti od 3.851.722,80 eura bez PDV-a. U prosincu 2023. donesene su Izmjene i dopune Plana nabave za 2023. kojima je planirano 128 postupaka nabave roba, radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti od 1.113.576,08 eura, što je manje za 2.738.146,72 ili 71,1 % u odnosu na Plan nabave. Planirana su dva otvorena postupka javne nabave procijenjene vrijednosti od 126.588,80 eura i 126 postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 986.987,28 eura.

Gradsko vijeće donijelo je Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave. Navedenim Pravilnikom propisani su postupci nabave za procijenjenu vrijednost manju od 9.290,00 eura, jednaku ili veću od 9.290,00 eura i manju od 15.927,00 eura, jednaku ili veću od 15.927,00 eura i manju od 26.540,00 eura za robu i usluge, odnosno 66.360,00 eura za radove. Postupke procijenjene vrijednosti manje od 9.290,00 eura provode upravni odjeli Grada izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru.

Postupke nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti veće od 9.290,00 eura, a manje od 15.927,00 eura za nabavu robe i usluga, odnosno 26.540,00 eura za nabavu radova provodi stručno povjerenstvo za pripremu i provedbu postupaka jednostavne nabave koje je imenovao gradonačelnik internim aktom na razini jedne godine prikupljanjem ponuda od najmanje dva gospodarska subjekta. Postupke nabave robe i usluga procijenjene vrijednosti veće od 15.927,00 eura, odnosno za nabavu radova veće od 26.540,00 eura, do pragova za jednostavnu nabavu, provodi stručno povjerenstvo za pripremu i provedbu postupaka jednostavne nabave prikupljanjem ponuda od najmanje tri gospodarska subjekta. U postupcima nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti veće od 9.290,00 eura iznimno se može poziv na dostavu ponuda uputiti jednom gospodarskom subjektu i/ili objaviti na mrežnim stranicama Grada. Poziv na dostavu ponuda također se može objaviti i u EOJN RH. Rok za dostavu ponuda ne smije biti kraći od dva dana od dana upućivanja/objavljenog pisanog poziva na dostavu ponuda.

Grad je do konca ožujka 2024. izradio Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2023. Prema navedenom Izvješću, ukupna vrijednost nabave roba, radova i usluga u 2023. iznosila je 7.502.534,30 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 6.580.696,98 eura, a na jednostavnu nabavu 921.837,32 eura. U okviru javne nabave provedeno je sedam otvorenih postupaka javne nabave te je zaključeno sedam ugovora (opskrba električnom energijom na području Grada za prva tri mjeseca u 2023., digitalizacija poslovanja javne uprave i uspostava lokalne riznice Grada, sanacija I. tunela u mjesnom odboru Stablina, uređenje i prometno rješenje školskog trga u Ulici Tina Ujevića, opskrba električnom energijom na području Grada za 2023., rekonstrukcija sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja te izgradnja rekreativne zone Banja) u iznosu od 1.785.438,24 eura i devet dodataka ugovorima (za sanaciju komunalnog odlagališta otpada Lovornik, etapa I. i II., sanaciju I. tunela u mjesnom odboru Stablina, rekonstrukciju sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja te uređenje sportskog centra Močvara: nabava i ugradnja opreme) u iznosu od 4.795.258,74 eura. Jednostavne nabave odnose se na nabavu usluga u vrijednosti od 465.187,52 eura, radova u vrijednosti od 388.168,48 eura i roba u vrijednosti od 68.481,32 eura. Za jednostavnu nabavu roba, radova i usluga zaključeni su ugovori u iznosu od 331.407,01 euro i izdane narudžbenice u iznosu od 590.430,31 euro. Grad vodi evidenciju narudžbenica i registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Tijekom 2023. Grad nije provodio objedinjenu (zajedničku) javnu nabavu.

Grad je ustrojio evidencije o izvršenju ugovora o nabavi za potrebe unosa podataka u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Navedeni Registar vodi se putem EOJN RH, a podaci su ažurirani u lipnju 2024. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma sadrži propisane podatke za zaključene ugovore o nabavi i okvirne sporazume te podatke o predmetima nabave koji su tijekom godine provedeni na temelju izdanih narudžbenica u vrijednosti jednako ili većoj od 2.650,00 eura.

Revizijskim postupcima provjereno je 16 postupaka nabave roba, radova i usluga za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 2.336.909,08 eura bez PDV-a, od čega pet otvorenih postupaka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 1.960.183,69 eura bez PDV-a i jedanaest postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 364.575,39 eura te su izdane narudžbenice u vrijednosti od 12.150,00 eura bez PDV-a.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 2. rujna 2024. do 10. lipnja 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.)
6. Okružnica o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
5. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
6. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
7. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23)

8. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
9. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
10. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)
11. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
12. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
13. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
14. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske
15. Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19 i 57/22)
16. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
17. Zakon o sportu (Narodne novine 141/22)
18. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
19. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20), na snazi do 25. srpnja 2023.
20. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23), na snazi od 25. srpnja 2023.
21. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
22. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23)
23. Pravilnik o unutarnjem redu upravnih tijela Grada (rujan i listopad 2019., veljača, kolovoz i studeni 2020., veljača, travanj i listopad 2021., lipanj i studeni 2022.)
24. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (svibanj 2019.)
25. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
26. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
27. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
28. Smjernice za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora (Ministarstvo financija, svibanj 2017.)
29. Uputa za obveznike primjene Zakona o javnoj nabavi o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2023. godinu (Ministarstvo gospodarstva, siječanj 2024.)
30. Statut (prosinac 2009., travanj 2012., ožujak 2013., travanj 2017., siječanj 2018., kolovoz 2020., lipanj 2021. i travanj 2023.)
31. Odluka o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Grada (prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima.

Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava. Obavljeni su razgovori sa zamjenikom gradonačelnika koji obnaša dužnost gradonačelnika i drugim zaposlenicima Grada te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2017.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, potraživanja, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje, prihode i potraživanja, rashode, imovinu te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Propisan je, između ostalog, odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te smjernicama i uputama Ministarstva financija. Prema odredbama članaka 5. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Prema odredbama članka 7. navedenog Zakona, odgovorna osoba institucije odgovorna je za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije. Dobro organiziran sustav financijskog upravljanja i kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima te sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Grad nije ustrojio registar rizika. Prema odredbi članka 10. spomenutog Zakona, sustav unutarnjih kontrola, između ostalog, čini komponenta upravljanje rizicima. Odredbom članka 12. navedenog Zakona, propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika.

Prema odredbama članka 6. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije odgovorna je za primjenu načela, metoda i postupaka navedenih u Okviru za razvoj sustava unutarnjih kontrola u skladu sa zakonom i drugim propisima te internim aktima koji uređuju pojedina područja poslovanja institucije. Spomenuti Okvir sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena.

Ključni zahtjevi komponente upravljanje rizicima, između ostalog, su utvrđivanje rizika koji uzimaju u obzir najznačajnije unutarnje i vanjske faktore, procjena vjerojatnosti nastanka i učinka rizika te utvrđivanje mjera za postupanje po utvrđenim rizicima i odgovornih osoba za njihovu realizaciju. Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora određeno je, između ostalog, da su gradovi obvezni ustrojiti registar rizika u kojem mogu imati sadržane i informacije o rizicima za institucije iz nadležnosti, osobito za institucije iz nadležnosti koje su manje u smislu financijskih sredstava kojima raspolažu i broja zaposlenih. Registri rizika ažuriraju se po potrebi, a najmanje jednom godišnje, u okviru redovnog godišnjeg ciklusa upravljanja rizicima te u cilju praćenja provedbe planiranih mjera za ublažavanje rizika.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti registar rizika u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora.

Grad je obavezan provoditi samoprocjenu rada i kontrola, između ostalog, popunjavanjem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2023., gradonačelnik je u ožujku 2024. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti uz koju su priloženi Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine. Prema Izjavi utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, a koje se odnose na izvršavanje proračuna, izvještavanje i ostalo, transparentnost te upravljanje imovinom.

Izjava je dostavljena Ministarstvu financija 19. travnja 2024. unosom u aplikaciju „Jačanje fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola”. Prema odredbi članka 35. Zakona o fiskalnoj odgovornosti izvršna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine Ministarstvu financija dostavljaju Izjavu i druge akte (Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine i mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini) za prethodnu godinu, radi provjere njihova sadržaja.

Nadalje, financijskom revizijom Grada za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se, između ostalog, odnose na obavljanje popisa potraživanja po pojedinom dužniku, ispravak vrijednosti potraživanja, isknižavanje imovine iz poslovnih knjiga, strategiju upravljanja i raspolaganja nekretninama, a na koje je u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti dan potvrđan odgovor ili odgovor kako pitanje nije primjenjivo na Grad. Odredbom članka 7. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila, propisano je, između ostalog, da Upitnik obuhvaća pitanja iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva, izvještavanja, transparentnosti, upravljanja imovinom i druga pitanja na temelju propisanoga zakonodavnog okvira. Na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava po područjima kojoj je cilj utvrditi koriste li se sredstva zakonito, namjenski i svrhovito te funkcionira li sustav unutarnjih kontrola učinkovito i djelotvorno. Prema odredbi članka 8., stavka 3. navedene Uredbe, potvrđan odgovor daje se onda ako su usvojeni potrebni procesi, procedure, odnosno kontrole te ako postoje potrebni pisani dokumenti ili interni akti koji su primijenjeni u najmanje 98,0 % poslovnih aktivnosti obuhvaćenih uzorkom na koje se pitanje odnosi.

Do listopada 2024. strategija upravljanja i raspolaganja imovinom ni godišnji plan upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada nisu doneseni. Prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, u području upravljanja imovinom dan je potvrđan odgovor kako je donesena strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama. Nadalje, prema prilogu 3 uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti, rok za donošenje godišnjeg plana upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada je do konca lipnja 2024.

Državni ured za reviziju nalaže Ministarstvu financija dostavljati Izjavu o fiskalnoj odgovornosti s prilogima u roku određenom Zakonom o fiskalnoj odgovornosti. Nadalje, s obzirom na to da su revizijom utvrđene nepravilnosti za koje su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti dani potvrdni odgovori ili odgovori kako pitanje nije primjenjivo na Grad, nalaže više pozornosti posvetiti samoprocjeni rada sustava financijskog upravljanja i kontrola pri popunjavanju navedenog Upitnika u skladu s Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila. S obzirom na to da Grad nije dostavio sve podatke o imovini u Središnji registar državne imovine, a da je Pravilnik o tehničkoj strukturi podataka i načinu upravljanja Središnjim registrom donesen, Državni ured za reviziju nalaže dostaviti podatke o državnoj imovini prema elementima koji su određeni navedenim Pravilnikom.

2. Planiranje i izvršenje proračuna

- 2.1. Proračunom za 2023., iz prosinca 2022., planirani su prihodi u iznosu od 11.747.233,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 11.771.189,00 eura te manjak prihoda u iznosu od 23.956,00 eura. Pokriće manjka prihoda iz 2023. u iznosu od 23.956,00 eura te prenesenog manjka iz prethodnih godina u iznosu od 523.514,00 eura, odnosno u ukupnom iznosu od 547.470,00 eura, planirano je u 2024. u iznosu od 273.925,00 eura te u 2025. u iznosu od 273.545,00 eura.

Gradsko vijeće je, istodobno s donošenjem Proračuna za 2023., u prosincu 2022., u skladu s odredbom članka 37. Zakona o proračunu, donijelo i Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnog razdoblja u proračunu Grada u razdoblju 2023. – 2025. Navedenom Odlukom planirano je pokriće manjka u 2023. u iznosu od 172.540,00 eura te u 2024. i 2025. u jednakim iznosima od 311.899,00 eura, odnosno planirano je pokriće manjka u sveukupnom iznosu od 796.338,00 eura, a što nije u skladu s Proračunom za 2023., kojim je manjak za pokriće planiran u iznosu od 547.470,00 eura.

Odredbom članka 29. navedenog Zakona određeno je da ako se donosi višegodišnji plan uravnoteženja, proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži podatke iz višegodišnjeg plana uravnoteženja.

Odluka o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnog razdoblja u proračunu Grada u razdoblju 2023. – 2025. sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja s prijedlogom mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom i rokom provedbe).

Prijedlog obuhvaća šest mjera: proračunom i projekcijama planirati sukcesivno višegodišnje pokriće manjka, izmjenama i dopunama proračuna planirati pokriće manjka, kontinuirano pratiti ostvarenje prihoda i pravodobno poduzimati mjere za naplatu potraživanja, preuzimati obveze u skladu s mogućnostima proračuna, povećati financiranje projekata iz tekućih i kapitalnih pomoći te racionalizirati poslovanje, odnosno opravdano i ekonomično upravljati rashodima. Akcijski plan provedbe navedenih mjera sadrži opis mjere i način provedbe, ali ne sadrži rok provedbe, ime i prezime odgovorne osobe ni očekivani financijski i ekonomski učinak. Također, izvješće o provedbi navedenih mjera do listopada 2024. nije izrađeno.

Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023., prihodi su planirani u iznosu od 9.539.770,82 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 8.835.810,16 eura te je planiran višak prihoda u iznosu od 703.960,66 eura. Izmjenama i dopunama Proračuna nije planirano pokriće cjelokupno prenesenog manjka koje je, prema Odluci o raspodjeli rezultata na dan 31. prosinca 2022., iz svibnja 2023., iznosilo 747.234,05 eura. Iz navedenog proizlazi da Izmjene i dopune Proračuna za 2023. nisu uravnotežene. Nadalje, prema obrazloženju općeg dijela Izmjena i dopuna Proračuna za 2023. prihodi te rashodi i izdaci planirani su u jednakim iznosima od 9.916.210,00 eura, odnosno podaci navedeni u obrazloženju nisu usklađeni s podacima iz Izmjena i dopuna Proračuna za 2023. Obrazloženje posebnog dijela Izmjena i dopuna Proračuna nije izrađeno.

Prema odredbi članka 6. Zakona o proračunu, proračun i financijski plan donosi se i izvršava u skladu s proračunskim načelima, između ostalog i načelom uravnoteženosti, a člankom 10. navedenog Zakona propisano je da proračun i financijski plan moraju biti uravnoteženi tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uravnotežuje se prenesenim viškom ili prenesenim manjkom prihoda nad rashodima.

Nadalje, prema odredbama članka 31. navedenog Zakona, obrazloženje općeg dijela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i prenesenog manjka odnosno viška proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nadalje, obrazloženje posebnog dijela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2023., prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 7.849.471,11 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 8.928.723,33 eura te je ostvaren manjak prihoda u iznosu od 1.079.252,22 eura.

U prosincu 2023. Gradsko vijeće donijelo je Višegodišnji plan uravnoteženja Proračuna Grada za razdoblje od 2024. – 2026., prema kojemu se do konca 2023. procjenjuje prijenos manjka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 1.350.000,00 eura koji se planira pokriti iz planiranih ostvarenih viška prihoda i primitaka u 2025. i 2026.

S obzirom na iznos obveza te visinu manjka prihoda i primitaka, unatoč izrađenim aktima o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnih godina, potrebno je napraviti analizu postojećeg stanja, utvrditi uzroke povećanja obveza i povećavanja manjka prihoda i primitaka te potom u programu mjera detaljno opisati predviđene mjere, odrediti način i rok provedbe i odgovorne osobe te kontinuirano pratiti provođenje programa mjera za podmirivanje obveza i pokriće manjka prihoda i primitaka s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke navedene u višegodišnjem planu uravnoteženja s podacima navedenim u proračunu, donositi proračun prema načelu uravnoteženosti te izrađivati obrazloženje općeg i posebnog dijela proračuna u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, preporučuje napraviti analizu postojećeg stanja, utvrditi uzroke povećavanja manjka prihoda i primitaka te potom donijeti program mjera u kojem će se detaljno opisati predviđene mjere, odrediti način i rok provedbe i odgovorne osobe te kontinuirano pratiti provođenje programa mjera za podmirenje obveza i pokriće manjka prihoda i primitaka s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

Upravni odjel za gospodarski razvoj, između ostalog, nadležan i za financije, izradio je Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. te ga dostavio gradonačelniku 31. svibnja 2024. Gradonačelnik je 31. svibnja 2024. Gradskom vijeću dostavio Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023., a Gradsko vijeće je donijelo spomenuti Izvještaj 25. srpnja 2024. Navedeni Izvještaj izrađen je protekom zakonom propisanog roka. Prema odredbama članka 89. Zakona o proračunu, između ostalog, upravno tijelo za financije izrađuje godišnji izvještaj o izvršenju proračuna i dostavlja ga gradonačelniku do 5. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. Nadalje, između ostalog, gradonačelnik podnosi predstavničkom tijelu na donošenje godišnji izvještaj o izvršenju proračuna do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. nije dostavljen Državnom uredu za reviziju, što nije u skladu s odredbama članka 90. navedenog Zakona, prema kojima se godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, prema odredbama članka 29. navedenog Zakona opći dio proračuna, između ostalog, sadrži i račun prihoda i rashoda proračuna koji se sastoji od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji. Prema odredbama članaka 5. i 7. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23), koji je na snazi od 25. srpnja 2023., opći dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži, između ostalog, račun prihoda i rashoda. Račun prihoda i rashoda sadrži prikaz prihoda i rashoda i iskazuje se prema proračunskim klasifikacijama u izvještajima: o prihodima i rashodima prema ekonomskoj klasifikaciji i prema izvorima financiranja te o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. ne sadrži točne podatke o izvorima financiranja za ostvarene rashode.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 2.803.185,83 eura, a prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2023. utrošeni su u iznosu od 820.881,55 eura.

Prema dostavljenoj dokumentaciji i pomoćnoj evidenciji Grada, revizijom je utvrđeno kako su tijekom 2021. i 2022. (naknadno priznati troškovi) te u 2023. utrošena sredstva primljenih pomoći u iznosu od 2.734.296,01 euro, dok je na koncu 2023. preostalo neutrošenih sredstava u iznosu od 68.889,82 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. prihodi od komunalnog doprinosa ostvareni su u iznosu od 8.995,72 eura, a prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2023. utrošeni su u iznosu od 920.596,76 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 45.998,76 eura, a prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2023. utrošeni su u iznosu od 424.552,63 eura.

Državni ured za reviziju nalaže izrađivati godišnji izvještaj o izvršenju proračuna u propisanom roku te ga dostavljati Državnom uredu za reviziju u skladu s odredbama Zakona o proračunu te Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana. S obzirom na to da Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna ne sadrži točne podatke o izvorima financiranja za ostvarene rashode, Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti izradi izvještaja o izvršenju proračuna kako bi pružao točne informacije o utrošku ostvarenih prihoda Grada.

Proračunom za 2023. planiran je utrošak viška prihoda iz prethodnih razdoblja u iznosu od 31.920,00 eura, i to za ostale rashode u iznosu od 6.636,00 eura te za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 25.284,00 eura.

Prema Odluci o raspodjeli rezultata na dan 31. prosinca 2022., iz svibnja 2023., višak prihoda poslovanja u iznosu od 6.636,14 eura iz 2008. utrošit će se u 2023. za nabavu sadnog materijala. Nadalje, namjenski višak prihoda od kapitalnih pomoći u iznosu od 45.198,20 eura utrošit će se u 2023. za izgradnju sportskog centra Močvara u iznosu od 19.324,96 eura, uređenje poučne staze Ostojići-Krstičevići u iznosu od 10.547,65 eura, uređenje plaže u iznosu od 9.290,60 eura te izgradnju sportskog centra Stablina u iznosu od 6.034,99 eura.

Izmjenama i dopunama Proračuna za 2023., iz prosinca 2023., planiran je utrošak viška prihoda u iznosu od 29.981,00 euro, i to za ostale rashode u iznosu od 6.636,00 eura te za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 23.345,00 eura.

Utrošak pojedinih namjenskih prihoda navedenih u Odluci o raspodjeli rezultata na dan 31. prosinca 2022. nije predviđen Proračunom, Izmjenama i dopunama Proračuna ni Godišnjim izvještajem o izvršenju proračuna za 2023.

Nadalje, prihodi od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo ostvareni su u iznosu od 21.209,76 eura.

Tijekom 2023. navedeni prihodi nisu utrošeni u namjene propisane odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02) te se na koncu 2023. navedena neutrošena sredstva nalaze na žiroračunu Grada.

Također, na koncu 2023. pojedini namjenski prihodi nisu utrošeni za propisane namjene (prihodi od pomoći u iznosu od 68.889,82 eura te primljena donacija u iznosu od 7.200,00 eura), a neutrošena sredstva se na koncu 2023. nalaze na žiroračunu Grada. Navedeni namjenski prihodi nisu planirani Proračunom za 2024. kao višak prihoda iz 2023. niti su raspoređeni za utrošak tijekom 2024. Prema odredbi članka 53. Zakona o proračunu, sredstva namjenskih prihoda i primitaka koja nisu iskorištena u prethodnoj godini prenose se u tekuću proračunsku godinu.

Državni ured za reviziju nalaže proračunom za sljedeća proračunska razdoblja planirati sredstva u visini prihoda koji u tekućoj godini nisu bili utrošeni za propisane namjene u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Grad je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Od poslovnih knjiga ustrojene su i vode se dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige (analitičke evidencije nefinancijske imovine i pojedinih potraživanja, knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa, evidencija korištenja službenog automobila i druge). Nepravilnosti su uočene u vezi s poslovanjem putem riznice, evidentiranjem poslovnih događaja, evidentiranjem imovine i izvanbilančnih zapisa te obračunom ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine, evidentiranjem obveza za primljeni kredit, ustrojavanjem analitičkih knjigovodstvenih evidencija svih potraživanja i obveza, neusklađenim podacima o potraživanjima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima s evidentiranim potraživanjima u analitičkoj evidenciji, neusklađenim podacima o dospelosti potraživanja, evidentiranjem potraživanja za porez na promet nekretnina te neusklađenim podacima o porezu na potrošnju i na tvrtku ili naziv s izvješćem Porezne uprave, ispravkom vrijednosti potraživanja, popisom imovine i obveza, isknjiženjem imovine iz poslovnih knjiga te prijenosima sredstava proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti.

– Poslovanje putem riznice

U financijskim izvještajima, u okviru računa pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iskazane su pomoći proračunskim korisnicima Grada u ukupnom iznosu od 1.443.849,58 eura koje se u cijelosti odnose na prijenose proračunskim korisnicima Grada za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 1.439.006,00 eura te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.843,58 eura.

Grad ima četiri proračunska korisnika. Poslovanje preko jedinstvenog računa proračuna djelomično je uspostavljeno na način da proračunski korisnici jednom mjesečno dostavljaju zahtjev za doznaku proračunskih sredstava kroz riznicu, Grad odobrava zaprimljene zahtjeve te obavlja prijenos sredstava na račun proračunskim korisnicima za plaćanje obveza koje se financiraju iz proračunskih sredstava.

Uspostavljanjem pune riznice Grad bi učinkovitije upravljao novčanim sredstvima i uspostavio bolju kontrolu trošenja proračunskih sredstava.

Ustrojavanje sustava lokalne riznice, uz iznimna izuzeća, propisano je odredbama članka 50. Zakona o proračunu, prema kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima jedinstveni račun proračuna koji se otvara i vodi u kreditnoj instituciji, a na kojem se ostvaruju svi priljevi i izvršavaju svi odljevi proračuna i proračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje uspostaviti cjeloviti sustav riznice za svoje proračunske korisnike radi učinkovitijeg upravljanja novčanim sredstvima Grada i proračunskih korisnika. S obzirom na to da se radi o dugotrajnijem projektu, preporučuje donijeti plan aktivnosti na uspostavi riznice u skladu s tehničkim, kadrovskim i financijskim mogućnostima.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama evidentirani su rashodi u iznosu od 166.854,10 eura koji su nastali i odnose se na poslovne događaje iz 2022. Odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 148.484,25 eura (radovi uređenja i površinske obrade poučno-rekreativnih staza na poluotoku Mali Miloslavac u iznosu od 89.917,83 eura, usluge katastarske izmjere i izrade elaborata katastarske izmjere za područje više katastarskih općina u iznosu od 23.082,72 eura, asfaltni radovi na sanaciji poljskih puteva u iznosu od 22.933,10 eura i nabava prijenosnih računala u iznosu od 12.550,60 eura) te komunalne usluge (održavanje javnih zelenih površina, održavanje (čišćenje) javnih prometnih površina te blagdansko ukrašavanje) u iznosu od 18.369,85 eura.

Također, rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima (radovi sanacije ulica u mjesnom odboru Staševica) u iznosu od 110.386,00 eura evidentirani su u poslovnim knjigama Grada za 2023. na temelju računa ispostavljenih u 2022. u iznosu od 110.386,00 kn (odnosno 14.650,74 eura). Zbog nepreračunavanja valute u ispostavljenim računima, odnosno zbog pogrešnog evidentiranja rashoda, Grad je ostvareni manjak prihoda i primitaka na koncu 2023. iskazao u iznosu većem za 95.735,26 eura. S obzirom na to da je poslovni rezultat za 2023. pogrešno iskazan u iznosu većem za 95.735,26 eura, potrebno je izvršiti korekciju rezultata na način da se ispravak poslovnih događaja evidentira u tekućem razdoblju na teret, odnosno u korist odgovarajućeg osnovnog računa ispravka iz prethodnih razdoblja u okviru podskupine 922 Rezultat – višak/manjak.

Nadalje, s obzirom na to da se rashodi u ukupnom iznosu od 181.504,84 eura odnose na poslovne događaje nastale u 2022., za koje su računi ispostavljeni u 2022., trebali su biti evidentirani u razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja.

Prema dokumentaciji obuhvaćenoj revizijskim postupcima, u poslovnim knjigama Grada za 2023. vrijednost ostalih nespomenutih građevinskih objekata povećana je u iznosu od 89.917,82 eura, a vrijednost opreme u iznosu od 45.433,01 euro na temelju računa ispostavljenih u 2022.

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška. Prema odredbama članka 20. Pravilnika, rashodi se priznaju uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja odnosno na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) stupio je na snagu 30. prosinca 2023., a u knjigovodstvenim evidencijama u primjeni je od siječnja 2025. i Pravilnik o izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24), koji je stupio na snagu 31. prosinca 2024. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Prema odredbama članaka 4., 8. i 10. novog Pravilnika na jednak način propisano je evidentiranje rashoda i imovine u poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati rashode i imovinu uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci u financijskim izvještajima bili točni. Nadalje, nalaže provesti ispravak pogrešno evidentiranih poslovnih događaja iz prethodnih razdoblja u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Za rashode za nabavu nefinancijske imovine (radovi renoviranja bočališta, radovi izrade i montaže sportske opreme u sportskom centru Močvara te nabava prijenosnih računala) ostvarene u ukupnom iznosu od 21.565,60 eura nije povećana vrijednost nefinancijske imovine i vlastitih izvora.

Na projektu izgradnje rekreativne zone Banja, do konca 2023. ispostavljene su tri privremene situacije u ukupnom iznosu od 85.500,21 euro. Rashodi ostvareni po drugoj i trećoj privremenoj situaciji evidentirani su na propisanim računima u poslovnim knjigama Grada za 2023., dok rashodi ostvareni po prvoj privremenoj situaciji u iznosu od 6.412,35 eura nisu evidentirani u poslovnim knjigama Grada za 2023.

Odredbom članka 57. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se rashodi za nabavu nefinancijske imovine priznaju u trenutku nabave i evidentiraju na sljedeći način: nabava nefinancijske imovine evidentira se odobrenjem odgovarajućeg računa obveza za nabavu nefinancijske imovine u skupini 24 i zaduženjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu nefinancijske imovine u razredu 4. Istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira se nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91.

Prema odredbama članka 111. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na isti način propisano je evidentiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine i iskazivanje u financijskim izvještajima.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode za nabavu nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Evidentiranje imovine i izvanbilančnih zapisa te obračun ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine

U Registru imovine Grada evidentirane su čestice zemljišta te su uneseni, između ostalog, i sljedeći podaci: vrsta, namjena, broj katastarske čestice i katastarske općine zemljišta, a njihova vrijednost nije navedena. Navedena zemljišta nisu procijenjena ni evidentirana u poslovnim knjigama niti je njihova vrijednost iskazana u financijskim izvještajima.

Odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da je proračun u svom knjigovodstvu dužan osigurati, između ostalog, podatke o stanju imovine, a odredbom članka 7. navedenog Pravilnika propisano je da proračun obvezno vodi analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti te s drugim potrebnim podacima.

Prema odredbama članaka 4. i 120. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se imovina iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, dok je osnovica za ispravak vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost) odnosno procijenjena vrijednost koju utvrđuje radno povjerenstvo obveznika primjene proračunskog računovodstva ili ovlašteni procjenitelj.

Ministarstvo financija donijelo je u siječnju 2018. Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Obveznici primjene Upute su i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedenom Uputom propisani su načini procjene imovine koja nije evidentirana u poslovnim knjigama (vlastita procjena, procjena ovlaštenog procjenitelja, procjena u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano niti moguće procjenjivati).

Državni ured za reviziju nalaže za imovinu koja nije evidentirana u poslovnim knjigama procijeniti vrijednost i evidentirati ju u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

U okviru računa građevinskih objekata, vrijednosno značajnija ulaganja u ceste odnose se na radove uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića. Do konca 2023. u okviru navedenog računa evidentirana su spomenuta ulaganja u vrijednosti od 275.905,76 eura. Okončana situacija za spomenute radove ispostavljena je Gradu u siječnju 2024.

Nadalje, u okviru računa građevinskih objekata, vrijednosno najznačajnija ulaganja u sportska igrališta odnose se na radove rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja. Navedeni radovi su, prema ispostavljenoj Šestoj privremenoj situaciji, do konca 2023. izvršeni u vrijednosti od 416.411,72 eura te nisu završeni niti je imovina stavljena u uporabu.

Na radove uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića te rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja obračunan je ispravak vrijednosti iako navedena imovina do konca 2023. nije stavljena u uporabu.

Za dokumente prostornog uređenja (geodetske i geodetsko-katastarske usluge) nabavne vrijednosti od 183.776,16 eura, a koji su nabavljeni od siječnja do rujna 2023., ispravak vrijednosti spomenute imovine obavljen je pri nabavi po stopi od 100,0 % umjesto primjenom stope od 25,0 % te je spomenuta imovina do konca 2023. ispravljena u cijelosti.

Prema odredbama članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine ispravlja se po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Osnovica za ispravak vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine jest njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost), odnosno procijenjena vrijednost, a početak ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine je prvi dan mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u uporabu. Sastavni dio navedenog Pravilnika jest popis stopa ispravka vrijednosti dugotrajne imovine. Nadalje, prema odredbi članka 28. Pravilnika, dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine.

Prema odredbama članaka 32. i 120. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine propisan je na jednak način.

Državni ured za reviziju nalaže ulaganja u imovinu evidentirati u okviru računa u pripremi u poslovnim knjigama te obračunavati ispravak vrijednosti nakon njezina stavljanja u uporabu primjenom propisanih stopa ispravka vrijednosti u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., nabavna vrijednost nefinancijske imovine iskazana je u iznosu od 26.014.208,32 eura, ispravak vrijednosti u iznosu od 7.232.625,40 eura te je knjigovodstvena vrijednost iskazana u iznosu od 18.781.582,92 eura.

Prema podacima iz glavne knjige nabavna vrijednost nefinancijske imovine evidentirana je u iznosu od 26.009.633,73 eura, ispravak vrijednosti u iznosu od 7.228.090,53 eura te je knjigovodstvena vrijednost evidentirana u iznosu od 18.781.543,20 eura.

Prema podacima iz analitičke evidencije nefinancijske imovine, nabavna vrijednost nefinancijske imovine evidentirana je u iznosu od 26.034.758,08 eura, ispravak vrijednosti u iznosu od 7.232.598,12 eura te je knjigovodstvena vrijednost evidentirana u iznosu od 18.802.159,96 eura.

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u Bilanci na dan 31. prosinca 2023. iskazana je u iznosu manjem za 20.577,04 eura u odnosu na podatke evidentirane u analitičkoj evidenciji te u iznosu većem za 39,72 eura u odnosu na podatke evidentirane u glavnoj knjizi.

Prema odredbi članka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Također, prema odredbi članka 7. navedenog Pravilnika, analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine je analitička knjigovodstvena evidencija stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. Iz navedenog proizlazi da podaci o dugotrajnoj nefinancijskoj imovini u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama trebaju biti istovjetni.

Prema odredbama članaka 11. i 13. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, sadržaj glavne knjige te njena usklađenost s analitičkom knjigovodstvenom evidencijom propisana je na jednak način.

Nadalje, prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže podatke o vrijednostima nefinancijske imovine iskazane u Bilanci i evidentirane u glavnoj knjizi i analitičkom knjigovodstvu dugotrajne nefinancijske imovine međusobno uskladiti kako bi podaci bili istovjetni i točni, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U glavnoj knjizi je evidentirana i u Bilanci na dan 31. prosinca 2023. iskazana vrijednost udjela u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u vlasništvu Grada u ukupnom iznosu od 29.252,41 euro. Prema podacima iz sudskog registra, vrijednost udjela u glavnici temeljnog kapitala šest trgovačkih društava u vlasništvu Grada iznosi 508.396,89 eura, odnosno u glavnoj knjizi je evidentirana i u Bilanci na dan 31. prosinca 2023. iskazana vrijednost udjela manje za 479.144,48 eura.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti.

Prema odredbama članka 3. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na jednak način propisana su općeprihvaćena računovodstvena načela.

Državni ured za reviziju nalaže u glavnoj knjizi evidentirati podatke o vrijednosti udjela u glavnici trgovačkih društava u vlasništvu Grada prema podacima iz sudskog registra u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci u financijskim izvještajima bili točni.

Prema opisu računa glavne knjige i obrazloženju odgovorne osobe, potraživanja za ostale prihode od nefinancijske imovine u iznosu od 309.618,59 eura evidentirana su kao potraživanja od dvije poslovne banke za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a koji su prodani za staru deviznu štednju i uplaćene konvertibilne devize. Za navedena potraživanja prenesena su stanja iz prethodnih godina te s obzirom na to da tijekom 2023. nije bilo poslovnih promjena, stanje koncem tekuće godine ostalo je nepromijenjeno.

Grad ne raspolaže knjigovodstvenom dokumentacijom (ispravama) iz koje bi bilo vidljivo na što se odnosi, što onemogućuje upravljanje navedenom imovinom. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je, između ostalog, propisano da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Prema odredbama članka 6. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama propisano je na jednak način.

Nadalje, odredbom članka 137., stavka 2. Zakona o proračunu propisano je da se unos podatka u poslovne knjige temelji na vjerodostojnim, istinitim i urednim knjigovodstvenim ispravama.

U vezi sa stanjem imovine evidentirane na računu potraživanja za ostale prihode od nefinancijske imovine, Državni ured za reviziju nalaže pribaviti dokumentaciju kako bi se potvrdila opravdanost evidentiranja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U izvanbilančnim zapisima u glavnoj knjizi nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani dani i primljeni instrumenti osiguranja plaćanja u vrijednosti od 728.366,91 euro te potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i potencijalni financijski učinak za upravne postupke. Prema odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Prema odredbama članka 109. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na računima skupine 99 evidentiraju se izvanbilančni zapisi odnosno stavke koje nisu uključene u bilančne kategorije, a odnose se na: tuđu imovinu dobivenu na korištenje, potencijalne obveze po danim jamstvima, dana kreditna pisma, instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku, preuzete obveze po ugovorima, obveze po osnovi kapitala na poziv, potraživanja po ugovorima o dodijeljenim bespovratnim sredstvima te ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže u glavnoj knjizi evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa vrijednost danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja te potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i potencijalni financijski učinak za upravne postupke u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Evidentiranje obveza za primljeni kredit

Grad i HBOR su u srpnju 2020. zaključili Ugovor o kreditu u iznosu od 4.000.000,00 kn (530.891,23 eura) za energetske obnovu javne rasvjete Grada. Iskorištena sredstva kredita u iznosu od 289.493,33 eura doznačavana su na račun Grada tijekom 2022. Prema Usklađenju potraživanja s HBOR-om preostali iznos kredita na 1. siječnja 2023. iznosi 281.451,85 eura, a na 31. prosinca 2023. iznosi 233.202,97 eura. Izdaci za otplatu navedenog kredita tijekom 2023. iznose 48.896,96 eura, od čega se 48.248,88 eura odnosi na glavnice, a 648,08 eura na kamate.

Grad je u poslovnim knjigama evidentirao otplatu glavnice i kamata za primljeni kredit HBOR-a odobrenjem računa novčanih sredstava za iznos plaćene glavnice i kamate te zadužio račun izdataka u skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova za iznos plaćene glavnice i kamata, ali nije evidentirao obvezu za primljeni kredit HBOR-a koja je na početku 2023. iznosila 281.451,85 eura, kao ni ispravak vlastitih izvora za obveze za iznos glavnice primljenog kredita. Također, u poslovnim knjigama nisu evidentirani rashodi i obveze za kamate za primljeni kredit.

Prema odredbama članka 45. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu skupina računa 26 – Obveze za kredite i zajmove obuhvaća obveze koje proračuni i proračunski korisnici imaju, između ostalog, i za primljene kredite i zajmove. Nadalje, obveze za kamate po primljenim kreditima i zajmovima evidentiraju se na računima obveza za rashode poslovanja u skupini 23. Također, odredbama članka 50. navedenog Pravilnika skupina računa 34 – Financijski rashodi obuhvaća rashode za kamate, između ostalog, i za primljene kredite i zajmove. Odredbama članka 62. Pravilnika propisano je kako se otplata glavnice primljenih dugoročnih kredita i zajmova i kratkoročnih koji se vraćaju u sljedećoj godini evidentira odobrenjem računa novčanih sredstava i zaduženjem odgovarajućeg računa izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u skupini 54 te se istovremeno zadužuje odgovarajući račun obveza za kredite i zajmove u skupini 26 i odobrava se odgovarajući račun ispravka izvora vlasništva u skupini 91. Nadalje, kamate za primljene kredite i zajmove evidentiraju se odobrenjem odgovarajućeg računa obveza za rashode poslovanja u skupini 23 i zaduženjem odgovarajućeg računa financijskih rashoda u skupini 34, a plaćanje kamata evidentira se zaduženjem odgovarajućeg računa obveza za rashode poslovanja u skupini 23 i odobrenjem računa novčanih sredstava.

Prema odredbama članka 134. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se obveze za primljene kredite i zajmove (dugoročne i kratkoročne) evidentiraju odobrenjem odgovarajućeg računa obveza u skupini 26 Obveze za kredite i zajmove za iznos glavnice primljenog kredita ili zajma te zaduženjem odgovarajućeg računa u podskupini 912 Ispravak vlastitih izvora za obveze za iznos glavnice primljenog kredita ili zajma. Nadalje, propisano je da se rashodi i obveze za kamate na primljene kredite i zajmove evidentiraju temeljem primljenih obračuna kamata zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa rashoda unutar podskupine 342 Kamate za primljene kredite i zajmove te odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa obveza u odjeljku 2342 Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove.

Također, propisano je da se otplata glavnica i plaćanje kamata na primljene kredite i zajmove evidentira odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa novčanih sredstava u podskupini 111 Novac u banci za iznos plaćene glavnice, zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa izdataka u skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova za iznos plaćene glavnice, zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa obveza u skupini 26 Obveze za kredite i zajmove za iznos plaćene glavnice, odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa u podskupini 912 Ispravak vlastitih izvora za obveze za iznos plaćene glavnice, odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa novčanih sredstava u podskupini 111 Novac u banci za iznos plaćene kamate te zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa obveza u odjeljku 2342 Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama Grada evidentirati obveze za primljeni kredit i ispravak vlastitih izvora za obveze primljenog kredita te rashode i obveze za kamate na primljeni kredit u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Ustrojavanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija svih potraživanja i obveza

Koncem 2023. obveze su iskazane u iznosu od 2.310.736,45 eura, a vrijednosno najznačajnije odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.359.171,45 eura. Obveze se evidentiraju izravno na računima glavne knjige u pojedinačnim iznosima prema ulaznim računima.

Prema podacima iz glavne knjige, na koncu 2023., potraživanja za otkup stanova (nedospjela potraživanja) iznose 216.047,84 eura, od zakupa i iznajmljivanja imovine iznose 31.266,57 eura, za zakup javnih površina 27.775,85 eura, za zakup građevinskog zemljišta 16.592,78 eura, za dane zajmove obrtnicima 4.191,33 eura, za naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru 1.506,84 eura te za ostale nespomenute prihode 1.239,91 euro.

Grad nije ustrojio analitičke evidencije za obveze i navedena potraživanja, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo).

Vođenje analitičke evidencije potraživanja preduvjet je za pravodobno poduzimanje mjera za naplatu potraživanja te za točan obračun ispravka vrijednosti potraživanja za potrebe sastavljanja financijskih izvještaja.

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Nadalje, proračuni su obvezni voditi, između ostalog, analitičko knjigovodstvo potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo), ako se izravnim raščlanjivanjima stavki glavne knjige ne osiguravaju potrebni podaci.

Prema odredbama članaka 13. i 14. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, navedeno je propisano na jednak način.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičke evidencije obveza i potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Neusklađeni podaci o potraživanjima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima s evidentiranim potraživanjima u analitičkoj evidenciji

Podaci o potraživanjima evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima za 2023. nisu usklađeni s podacima u analitičkoj evidenciji. Primjerice, prema podacima iz analitičke evidencije potraživanja od zakupa poslovnog prostora evidentirana su u iznosu od 16.413,93 eura i veća su od potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi i iskazanih u financijskim izvještajima za 3.233,35 eura; potraživanja od prodaje zemljišta evidentirana su u iznosu od 75.574,71 euro i manja su od potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi i iskazanih u financijskim izvještajima za 2.792,62 eura; potraživanja za dane koncesije i koncesijska odobrenja evidentirana su u iznosu od 3.690,87 eura i manja su od potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi i iskazanih u financijskim izvještajima za 320,01 euro.

Prema odredbama članaka 3., 4. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti u iskazivanju poslovnih događaja, a proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, dok su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički.

Prema odredbama članaka 3., 8. i 13. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, navedeno je propisano na jednak način.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi točno stanje potraživanja na temelju kojih će se međusobno uskladiti podaci između glavne knjige i analitičke evidencije potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu radi prezentiranja točnih i potpunih podataka o financijskom položaju Grada.

- Neusklađeni podaci o dospelosti potraživanja i o porezu na potrošnju i na tvrtku ili naziv s izvješćem Porezne uprave te evidentiranje potraživanja za porez na promet nekretnina

Podaci o vrijednosti dospjelih potraživanja iskazani u okviru obveznih analitičkih podataka u Bilanci ne odgovaraju podacima evidentiranim u analitičkim evidencijama potraživanja. Prema podacima iz Bilance, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.155.605,89 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 333.772,75 eura te za dane zajmove u iznosu od 4.191,33 eura dospjela su u cijelosti. Prema dostavljenoj evidenciji potraživanja, ukupno stanje potraživanja iznosi 1.962.896,48 eura, od čega su nedospjela potraživanja u iznosu od 6.306,74 eura. Nadalje, prema Izvještaju o rezultatima popisa financijske imovine i obveza na dan 31. prosinca 2023. i obrazloženju odgovorne osobe, nedospjela su potraživanja za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 216.047,84 eura.

Poslove naplate, kao i poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora i ovrhe radi naplate svih potraživanja obavlja Grad, osim poreza na promet nekretnina i poreza na potrošnju koji obavlja Porezna uprava.

Prema izvješću Porezne uprave, stanje nenaplaćenih potraživanja za porez na promet nekretninama na 31. prosinca 2023. iznosi 28.637,84 eura, a spomenuta potraživanja nisu evidentirana u poslovnim knjigama Grada.

Prema odredbama članka 36. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, potraživanja za prihode poslovanja (skupina računa 16) sadrže, između ostalog i potraživanja za poreze.

Prema odredbama članka 41. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, skupina računa potraživanja za prihode poslovanja propisana je na jednak način.

Nadalje, stanje potraživanja poreza na potrošnju i porez na tvrtku ili naziv, koji je ukinut 2017., nije usklađeno s izvješćem Porezne uprave. Prema spomenutom izvješću, stanje nenaplaćenih potraživanja za porez na potrošnju iznosi 2.717,15 eura te porez na tvrtku ili naziv iznosi 111,12 eura. Međutim, u poslovnim knjigama Grada, potraživanja za porez na potrošnju su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 220,87 eura, što je manje za 2.496,28 eura te potraživanja za porez na tvrtku ili naziv u iznosu od 85.375,65 eura, što je više za 85.264,53 eura od stanja prema izvješću Porezne uprave.

S obzirom na to da potraživanja u poslovnim knjigama nisu evidentirana prema propisima o proračunskom računovodstvu, podaci o potraživanjima i o njihovoj dospelosti iskazani u financijskim izvještajima nisu točni. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o dospelosti potraživanja iskazane u Bilanci s podacima evidentiranim u analitičkim evidencijama kako bi financijski izvještaji pružali točne podatke o dospelosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Nadalje, nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za porez na promet nekretnina te uskladiti podatke o porezu na potrošnju i na tvrtku ili naziv s izvješćem Porezne uprave kako bi navedeni podaci bili točno iskazani u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

– Ispravak vrijednosti potraživanja

Ispravak vrijednosti potraživanja na koncu 2023. ni u prethodnim godinama nije proveden. Revizijom je utvrđeno da Grad ima potraživanja starija od godinu dana za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti. S obzirom na to da pojedine analitičke evidencije nisu ustrojene, a glavna knjiga ne sadrži podatke o dospelosti potraživanja, nisu osigurani podaci potrebni za provođenje ispravka vrijednosti potraživanja.

Prema odredbi članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Nadalje, propisano je da ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, odnosno financijski plan prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Prema odredbama članka 129. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se najmanje jednom godišnje na dan 31. prosinca uzimajući u obzir: kašnjenje u naplati više od dvije godine te pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se tijekom godine kada se za to steknu uvjeti za slučajeve: odobrena izuzeća ili oslobođenja od plaćanja (npr. izuzeće kod plaćanja komunalnog doprinosa, naknade i slično) te kod nepriznatih troškova zbog kojih se umanjuju potraživanja za refundacije EU sredstava. Ako se s naplatom potraživanja kasni više od dvije godine i/ili ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100 %. Ako je dužniku rješenjem ili drugim aktom odobreno izuzeće ili oslobođenje od plaćanja potraživanja, vrijednost potraživanja ispravlja se u iznosu odobrenog izuzeća ili oslobođenja od plaćanja. Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU te potraživanja za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava ispravljaju se za vrijednosti utvrđenih nepriznatih troškova. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun odnosno financijski plan prema važećim propisima. Iznimno od stavka 3. i stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo financija – Porezna uprava, može utvrditi dodatnu metodologiju i stope ispravka vrijednosti potraživanja za poreze, doprinose i druga javna davanja.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza te isknjiženje imovine iz poslovnih knjiga

Gradonačelnik je u siječnju 2024. donio Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza, kojom su imenovana povjerenstva za popis nefinancijske imovine i za popis financijske imovine i obveza te je određen rok za predaju izvještaja o obavljenom popisu.

Godišnji popis imovine i obveza nije obavljen cjelovito. U okviru dugotrajne nefinancijske imovine popisana je i imovina u pripremi ukupne vrijednosti od 2.682.397,49 eura. Za investicije u tijeku nije provjeren i procijenjen stupanj dovršenosti imovine u pripremi i predviđen rok završetka ili drukčiji način rješavanja (evidentiranje u okviru imovine u pripremi).

Nadalje, Grad nije upućivao izvode otvorenih stavaka, koji su potrebni za usklađivanje potraživanja s dužnicima kako bi se potvrdila vjerodostojnost evidentiranih potraživanja, a potraživanja koja prema podacima iz glavne knjige koncem 2023. iznose 2.501.908,96 eura nisu popisana pojedinačno, prema pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja, nego prema skupinama računa iz glavne knjige. Nadalje, popisna lista obveza nije ovjerena potpisima članova povjerenstva. Također, popisom imovine i obveza nisu obuhvaćeni izvanbilančni zapisi koji su u glavnoj knjizi evidentirani u iznosu od 3.274.367,55 eura.

Odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici moraju popis imovine i obveza sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance te da popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Nadalje, podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Prema odredbama članaka 221., 222. i 224. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, sastavljanje popisa imovine i obveza propisano je na jednak način.

Gradonačelnik je u travnju 2023. donio Zaključak o otpisu osnovnih sredstava i inventara i isknjiženju imovine za 2022., kojim je, između ostalog, određeno rashodovanje proizvedene dugotrajne imovine nabavne vrijednosti od 6.778,12 eura. Navedeni Zaključak sadrži podatke o ispravku vrijednosti i sadašnjoj vrijednosti te razlozima i načinu rashodovanja. Na temelju Zaključka, isknjižena je iz poslovnih knjiga nefinancijska imovina nabavne vrijednosti od 6.778,12 eura (proizvedena dugotrajna imovina 6.691,98 eura i sitni inventar 86,14 eura) te sadašnje vrijednosti od 276,91 euro. Međutim, Grad ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo na koji način je rashodovana imovina zbrinuta (potvrda ovlaštenih osoba za preuzimanje otpada, ugovori o donaciji ili prodaji, komisijski zapisnici o uništenju i slično), a na temelju koje bi se obavilo isknjiženje rashodovane imovine iz poslovnih knjiga.

Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je Ministarstvo financija donijelo u prosincu 2015., utvrđeni su obveznici primjene, metodologija obavljanja popisa imovine i obveza te postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Uputom je, između ostalog, određeno da se u posebne popisne liste popisuje dugotrajna materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku), provjerava i procjenjuje stupanj dovršenosti te predviđa rok završetka ili se predlaže drukčiji način rješavanja. Nadalje, propisano je da su proračuni obvezni, pri popisu imovine i obveza koncem godine, provesti usklađivanja podataka evidentiranih u pomoćnim knjigama i evidencijama sa stanjem u glavnoj knjizi te provesti postupak međusobnog usklađivanja potraživanja i obveza s dužnicima i vjerovnicima, a usklađivanje se provodi pribavljanjem izvoda otvorenih stavaka (IOS). Iz navedenog proizlazi da popisom trebaju biti obuhvaćeni, između ostalog, svi izvanbilančni zapisi, kao i sva potraživanja po svim vrstama i po pojedinom dužniku te sve obveze po svim vrstama i po pojedinom vjerovniku. Također, prema Uputi se isknjiženje imovine iz knjigovodstvene evidencije ne može provesti na temelju odluke o rashodovanju, već izvornih dokumenata o prodaji ili donaciji (ako se rashodovana imovina prodala ili donirala), odnosno komisijskog zapisnika o uništenju rashodovane imovine (ako se rashodovana imovina dala uništiti).

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjelovit popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza. Nadalje, nalaže isknjiženje imovine iz poslovnih knjiga provesti na temelju izvornih dokumenata o prodaji, donaciji ili komisijskog zapisnika o uništenju rashodovane imovine u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza. Državni ured za reviziju preporučuje na koncu godine provoditi usklađivanje s dužnicima kako bi se potvrdila vjerodostojnost evidentiranih potraživanja u poslovnim knjigama Grada. Nadalje, preporučuje za imovinu u pripremi provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti i predvidjeti rok završetka ili drukčiji način rješavanja.

– Prijenosi sredstava proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti

Prijenosi sredstava proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti iskazani su u financijskim izvještajima Grada u iznosu od 1.443.849,58 eura. U financijskim izvještajima proračunskih korisnika, prihodi iz proračuna Grada iskazani su u iznosu od 1.508.472,51 euro, što je više za 64.622,93 eura ili 4,5 % od podataka o prijenosu sredstava proračunskim korisnicima iskazanih u financijskim izvještajima Grada. Ministarstvo financija je u siječnju 2024. na temelju odredbi Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu objavilo Okružnicu o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. Prema spomenutoj Okružnici, jedinice lokalne samouprave obvezne su uskladiti evidencije s proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti prije sastavljanja financijskih izvještaja kako bi iznos koji proračun iskazuje na podskupini 367 Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti bio jednak ukupnom iznosu koje proračunski korisnici iz nadležnosti proračuna iskazuju na podskupini 671 Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti evidencije o prijenosu sredstava za financiranje redovne djelatnosti s proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti prije sastavljanja financijskih izvještaja u skladu s Okružnicom o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Grad je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada.

Podaci iskazani u financijskim izvještajima nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Vrijednosno značajna odstupanja odnose se na rashode za zaposlene koji su u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 813.316,98 eura, što je više za 49.078,36 eura u odnosu na rashode za zaposlene evidentirane u glavnoj knjizi (764.238,62 eura). Također, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna su u financijskim izvještajima iskazane u iznosu od 1.443.849,58 eura, što je manje za 64.858,73 eura u odnosu na rashode za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna evidentirane u glavnoj knjizi (1.508.708,31 euro).

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže međusobno uskladiti podatke između glavne knjige i financijskih izvještaja kako bi financijski izvještaji dali informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva proračuna u skladu s Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Bilješke uz financijske izvještaje za 2023. nisu potpune. Bilješke uz financijske izvještaje nisu označene rednim brojevima s vezom na pojedinu poziciju iz financijskog izvještaja na koju se odnose te Bilješke uz Bilancu ne sadrže podatke o vrijednosno značajnoj imovini Grada.

Nadalje, u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 3.274.367,55 eura. Prema podacima iz Bilješki uz financijske izvještaje, odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskog spora u tijeku u iznosu od 1.082.929,52 eura te dva upravna postupka s potencijalnom financijskom obvezom u ukupnom iznosu od 2.179.147,97 eura. U Bilješkama uz Bilancu nije navedena vrijednost jednog sudskog spora u iznosu od 12.290,06 eura. Prema dostavljenoj evidenciji sudskih sporova i upravnih postupaka u tijeku, na koncu 2023. Grad vodi 12 sudskih sporova u kojima je tužitelj ili tuženik, a čija procijenjena vrijednost iznosi 544.105,57 eura. Nadalje, prema navedenoj evidenciji, Grad vodi sedam upravnih postupaka, s potencijalnim financijskim učinkom za tri postupka u iznosu od 2.128.428,89 eura, dok za četiri upravna postupka potencijalni financijski učinak nije određen. Nadalje, prema dostavljenim evidencijama, Grad je izdao dvije bjanko-zadužnice Središnjem državnom uredu za demografiju i mlade u ukupnom iznosu do 150.000,00 eura te je tijekom 2023. primio jedanaest bjanko-zadužnica u ukupnom iznosu do 222.000,00 eura i devet bankovnih garancija u ukupnom iznosu do 356.366,91 euro.

Također, prema Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, pojedini prihodi i rashodi značajno odstupaju od ostvarenja u prethodnoj godini (primjerice, ostali rashodi za 339.172,18 eura ili 33,2 %, primici od financijske imovine i zaduživanja za 289.151,79 eura ili 99,9 %, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 107.908,25 eura ili 70,1 % te prihodi od imovine za 38.231,52 eura ili 27,3 %). U Bilješkama uz navedeni Izvještaj nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u prethodnoj godini.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje te mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s vezom na pojedinu poziciju iz financijskog izvještaja na koju se odnose. Također, prema odredbama članka 15. spomenutog Pravilnika, između ostalog, u Bilješkama uz Bilancu potrebno je navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini. Nadalje, obvezne Bilješke uz Bilancu jesu i: popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) i popis sudskih sporova u tijeku. Spomenuti popisi se iskazuju u tablicama. Popis sudskih sporova u tijeku obvezno sadrži sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteci iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava. Odredbama članka 16. navedenog Pravilnika određeno je kako je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati Bilješke uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Podaci o manjku/višku prihoda i primitaka u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. i u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2023. koji se odnose na izvještajno razdoblje pogrešno su iskazani. U Izvještaju o prihodima i rashodima iskazan je manjak prihoda i primitaka za 2023. u iznosu od 1.082.094,48 eura, preneseni manjak prihoda i primitaka u iznosu od 732.158,66 eura te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 1.814.253,14 eura. Za 2022. u navedenom Izvještaju iskazan je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 682.267,63 eura te je preneseni manjak prihoda i primitaka za 2023. trebalo iskazati u iznosu od 682.267,63 eura, umjesto u iznosu od 732.158,66 eura. Zbog navedenog manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju za 2023. (šifra Y006) iskazan je u iznosu većem za 49.891,03 eura. Nadalje, u Bilanci (u stupcu Stanje 31. prosinca) vlastiti izvori su točno iskazani u iznosu od 19.291.062,05 eura, dok je višak/manjak prihoda (šifra 922) iskazan u iznosu većem za 49.891,03 eura.

Oblik i sadržaj financijskih izvještaja propisan je Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Prema odredbama članka 6. Pravilnika, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima sastavlja se na Obrascu PR-RAS, a Bilanca na Obrascu BIL, koji su sastavni dijelovi navedenoga Pravilnika, a uz podatke o ostvarenim prihodima i rashodima, imovini i obvezama, između ostalog, Izvještaj o prihodima i rashodima treba sadržavati podatke o prenesenom manjku prihoda (šifra 9222-9221) i manjku prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (šifra Y006), dok Bilanca treba sadržavati podatke o višku prihoda (šifra 9221) i podatke o manjku prihoda (šifra 9222). Također, odredbom članka 9. Pravilnika, propisano je da Obrazac BIL, između ostalog, sadrži stupac 4: stanje 1. siječnja godine za koju se sastavlja izvještaj, dok prema odredbi članka 10. Pravilnika Obrazac PR-RAS, između ostalog, sadrži sljedeće podatke: stupac 5 – Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine.

Nadalje, odluka o raspodjeli rezultata za 2023. nije donesena.

Prema odredbi članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, stanja utvrđena na osnovnim računima rezultata poslovanja (višak/manjak prihoda) i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju se u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna. Iskazivanje rezultata po aktivnostima preduvjet je za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.

Prema odredbama članka 215. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na jednak način propisano je kako se stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine 922 Rezultat – višak/manjak i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima i Bilanci iskazati točne podatke propisane Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, kako bi financijski izvještaji dali informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna. Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o raspodjeli rezultata po aktivnostima, kako bi stanje u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima odražavalo stvarne i pouzdane informacije o rezultatu poslovanja.

Obveze su koncem 2023. u financijskim izvještajima iskazane u iznosu od 2.310.736,45 eura, a odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.359.171,45 eura, nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 951.223,48 eura te kratkoročni zajam iz državnog proračuna u iznosu od 341,52 eura.

U Bilanci (Obvezni analitički podaci) i Izvještaju o obvezama iznos i dospelost navedenih obveza različito su iskazani.

Obveze za kredite i zajmove iskazane u obveznim analitičkim podacima Bilance u iznosu od 341,52 eura u Izvještaju o obvezama nisu iskazane; obveze za nabavu nefinancijske imovine u Izvještaju o obvezama iskazane su u ukupnom iznosu od 951.223,48 eura, od čega su dospjele u iznosu od 798.716,25 eura te nedospjele u iznosu od 283.221,04 eura, a u obveznim analitičkim podacima Bilance kao dospjele u cijelosti (u iznosu od 951.223,48 eura); obveze za rashode poslovanja u Izvještaju o obvezama iskazane su u ukupnom iznosu od 1.228.799,16 eura, od čega su dospjele u iznosu od 985.096,07 eura te nedospjele u iznosu od 243.703,09 eura, a u obveznim analitičkim podacima Bilance kao dospjele u cijelosti (u iznosu od 1.359.171,45 eura).

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže međusobno uskladiti i iskazati točne podatke o dospjelim i nedospjelim obvezama u financijskim izvještajima radi prezentiranja točnih i potpunih informacija o financijskom položaju Grada u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

5. Prihodi i potraživanja

- 5.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 7.500.243,33 eura, a vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 2.969.323,21 euro ili 39,6 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 2.803.185,83 eura ili 37,4 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 1.540.373,10 eura ili 20,5 % ukupnih prihoda i primitaka.

- Akt o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika

Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2023., ostvareni su vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika u iznosu od 349.227,74 eura. Prema Odluci o izvršavanju Proračuna Grada za 2023., planirani vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika, koje oni ostvare na svojim poslovnim računima, navedeni su u proračunu Grada, ali ih korisnici nisu dužni uplaćivati u proračun. Sredstva troše u skladu sa svojim potrebama i planovima, a polugodišnje dostavljaju Gradu podatke o njihovoj ostvarenju i utrošku za potrebe izrade izvještaja o izvršenju proračuna Grada.

Grad nije donio akt o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika.

Prema odredbama članka 56. Zakona o proračunu, između ostalog, gradonačelnik donosi akt o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti akt o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- Prihodi od zakupa poslovnog prostora

Prihodi od zakupa poslovnog prostora ostvareni su u iznosu od 48.311,97 eura. Odnose se na prihode od zakupa poslovnog prostora i šankova na otvorenom za vrijeme održavanja sportskog natjecanja. Prema dostavljenoj evidenciji tijekom 2023. poslovne prostore Grada koristilo je 20 zakupnika.

U svibnju 2022. Gradsko vijeće donijelo je Odluku o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora u vlasništvu Grada. Navedenom Odlukom, između ostalog, određeno je kako se poslovni prostor daje u zakup putem javnog natječaja, odluku o najpovoljnijem ponuditelju donosi gradonačelnik, ugovor o zakupu može se zaključiti s osobom koja nema dospelih obveza prema gradskom i/ili državnom proračunu, mora biti solemniziran po javnom bilježniku. Nadalje, ugovor se zaključuje na određeno vrijeme do najduže deset godina, osim kada gradonačelnik ocijeni opravdanim i na duže razdoblje. Također, u određenim slučajevima ugovor o zakupu može se zaključiti i na neodređeno vrijeme, a kada se ugovor obnavlja, zaključuje se na razdoblje od pet godina. Zaključak o utvrđivanju početnih cijena zakupnine donosi gradonačelnik.

Grad nije odredio kriterije na temelju kojih bi se određivala visina zakupnine poslovnih prostora u vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, između ostalog, određeno je da se ugovor o zakupu poslovnoga prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana, a zakupnina se određuje sukladno kriterijima za određivanje visine zakupnine jedinice lokalne samouprave gdje se nekretnina nalazi.

Skreće se pozornost da je od 31. listopada 2024. na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 123/24), kojim je, između ostalog, propisano kako su kriteriji jedinice lokalne samouprave kriteriji za određivanje visine zakupnine za poslovne prostore koje općim aktom utvrdi jedinica lokalne samouprave za poslovne prostore u svom vlasništvu, a ovisno o djelatnosti koja će se u poslovnom prostoru obavljati.

Nadalje, člankom 13. navedenog Zakona određeno je kako će jedinica lokalne samouprave koja nema opći akt kojim se propisuju kriteriji za određivanje visine zakupnine za poslovne prostore opći akt donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Za poslovni prostor dan u zakup, a koji Grad produljuje bez provedbe javnog natječaja, u skladu s odredbama članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, na temelju zaključenog ugovora s trgovačkim društvom koje, između ostalog, obavlja poštanske usluge, visinu zakupnine predložio je Odbor za procjenu vrijednosti nekretnina u vlasništvu Grada u 2016., a gradonačelnik je donio Zaključak kojim prihvaća prijedlog Odbora.

Nadalje, za zakup četiri poslovna prostora primijenjena je odredba članka 6. navedenog Zakona, odnosno novi ugovor o zakupu zaključen je na određeno vrijeme pod istim uvjetima kao u postojećem ugovoru o zakupu. Grad nije donio odluku o visini zakupnine za djelatnosti koju zakupnici obavljaju. Nadalje, revizijskim postupcima obuhvaćena su dva ugovora u kojima je primijenjena odredba članka 6. navedenog Zakona, odnosno novi ugovor o zakupu zaključen je na određeno vrijeme pod istim uvjetima kao u postojećem ugovoru o zakupu. Prema obrazloženju odgovorne osobe, natječajna dokumentacija za navedene zakupnike na temelju koje su predmetni poslovni prostori prvi put dani u zakup nije pronađena u pismohrani Grada zbog prijašnjeg neadekvatnog čuvanja i zbrinjavanja dokumentacije. Za navedene poslovne prostore, gradonačelnik je u rujnu 2020. i svibnju 2021. donio zaključke o davanju u zakup poslovnog prostora u vlasništvu Grada bez raspisivanja javnog natječaja. Prostori su dani na korištenje zakupnicima na rok od tri, odnosno pet godina. Zakupnici nisu podnijeli pisani zahtjev Gradu najkasnije 120 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen, a Grad nije najkasnije 90 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen zakupnicima dao pisanu ponudu za sklapanje novog ugovora ili ih pisanim putem obavijestio da im neće ponuditi sklapanje novog ugovora o zakupu.

Prema odredbi članka 6., stavka 1. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora, poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba u njihovu vlasništvu ili pretežitom vlasništvu daje se u zakup javnim natječajem.

Nadalje, iznimno od navedene odredbe, ugovor o zakupu poslovnoga prostora sklapa se bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana, a zakupnina se određuje sukladno kriterijima za određivanje visine zakupnine jedinice lokalne samouprave gdje se nekretnina nalazi.

Također, iznimno od navedene odredbe, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao zakupodavac može dati pisanu ponudu za sklapanje novog ugovora o zakupu na određeno vrijeme na rok od pet godina pod istim uvjetima (iznos mjesečne zakupnine, zakupnik...) kao u postojećem ugovoru o zakupu, kada je to ekonomski opravdano, odnosno kada je mjesečni iznos zakupnine veći od cijene zakupnine po odluci jedinice lokalne samouprave za djelatnost koju zakupnik obavlja isključivo zakupniku koji s jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave ima sklopljen ugovor o zakupu na temelju javnog natječaja i koji u potpunosti ispunjava obveze iz ugovora o zakupu, kada mu istječe takav ugovor o zakupu sklopljen na temelju javnog natječaja, a na njegov pisani zahtjev.

Zakupnik je dužan pisani zahtjev podnijeti Ministarstvu državne imovine, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, najkasnije 120 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen, a Ministarstvo državne imovine, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je najkasnije 90 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen zakupniku dati pisanu ponudu za sklapanje novog ugovora ili ga pisanim putem obavijestiti da mu neće ponuditi sklapanje novog ugovora o zakupu.

Odredbama navedenog Zakona o izmjenama i dopunama propisano je da pod uvjetom da se ne radi o poslovnom prostoru kojim Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave ima namjeru raspolagati na drukčiji način, Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave kao zakupodavac može zakupniku poslovnoga prostora koji u potpunosti ispunjava sve obveze iz ugovora o zakupu i koji obavlja dopuštenu djelatnost u tom prostoru, najkasnije 60 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen, ponuditi sklapanje novog ugovora o zakupu na određeno vrijeme od najduže deset godina, uz mogućnost produljenja za daljnjih najduže deset godina, u kojoj će ponudi iznos mjesečne zakupnine biti određen prema kriterijima jedinice lokalne samouprave s obzirom na djelatnost koju zakupnik obavlja, osim ako je tako određen iznos zakupnine niži od iznosa mjesečne zakupnine koju zakupnik plaća na temelju važećeg ugovora o zakupu, u kojem će se slučaju iznos mjesečne zakupnine odrediti kao u postojećem ugovoru o zakupu.

Nadalje, propisano je da pod uvjetom da se ne radi o poslovnom prostoru kojim Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave ima namjeru raspolagati na drukčiji način, Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, kao zakupodavac, može zakupniku kojem je istekao ugovor o zakupu, a koji u potpunosti ispunjava sve obveze na temelju prijašnjeg ugovora o zakupu i koji obavlja dopuštenu djelatnost u tom prostoru te protiv kojega se ne vodi postupak radi ispražnjenja i predaje u posjed poslovnoga prostora, ponuditi sklapanje ugovora o zakupu na određeno vrijeme od najduže deset godina, uz mogućnost produljenja za daljnjih najduže deset godina, u kojoj će ponudi iznos mjesečne zakupnine biti određen prema kriterijima jedinice lokalne samouprave s obzirom na djelatnost koju zakupnik u prostoru obavlja, osim ako je tako određen iznos zakupnine niži od iznosa mjesečne zakupnine odnosno naknade koju zakupnik plaća na temelju prijašnjeg ugovora o zakupu, u kojem će se slučaju iznos mjesečne zakupnine odrediti kao u prijašnjem ugovoru o zakupu odnosno u visini zatečene naknade koju korisnik plaća.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti kriterije za određivanje visine zakupnine i odluku o visini zakupnine za djelatnosti koje zakupnici obavljaju u poslovnim prostorima u vlasništvu Grada te postojećim zakupnicima u propisanom roku ponuditi zaključivanje novih ugovora u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

– Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta

Prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta ostvareni su u iznosu od 32.817,78 eura na temelju izvansudskih nagodbi koje je Državno odvjetništvo u prethodnim godinama zaključilo s korisnicima zemljišta. Grad vodi pomoćnu evidenciju zaključenih nagodbi i potraživanja po nagodbama za zakup poljoprivrednog zemljišta, ali ne poduzima mjere naplate spomenutih potraživanja.

Grad nije donio program korištenja sredstava ostvarenih od zakupa poljoprivrednog zemljišta, privremenog korištenja i davanja na korištenje izravnom pogodbom niti je podnosio godišnje izvješće o ostvarivanju programa korištenja sredstava.

Prema odredbama članka 49. Zakona o poljoprivrednom zemljištu sredstva ostvarena od zakupa, prodaje, prodaje izravnom pogodbom, privremenog korištenja i davanja na korištenje izravnom pogodbom prihod su državnog proračuna, proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave i proračuna jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem se području poljoprivredno zemljište nalazi. Iznimno, ako Ministarstvo nadležno za poljoprivredu umjesto jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donese Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili umjesto jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba raspolaže poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, 65,0 % prihoda proračuna jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba postaje prihod državnog proračuna.

Spomenuta sredstva koja su prihod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave namijenjena su isključivo za programe katastarsko-geodetske izmjere zemljišta, za podmirenje troškova postupaka koji se vode u svrhu sređivanja imovinskopravnih odnosa i zemljišnih knjiga, za subvencioniranje dijela troškova za sređivanje zemljišnoknjižnog stanja poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, za podmirenje dijela stvarnih troškova u vezi s provedbom navedenog Zakona, za program razminiranja zemljišta, program uređenja ruralnog prostora izgradnjom i održavanjem ruralne infrastrukture vezane za poljoprivredu i akvakulturu, program uređenja zemljišta u postupku komasacije i hidromelioracije, za troškove održavanja sustava za navodnjavanje, za program očuvanja ugroženih područja i očuvanja biološke raznolikosti i za program sufinanciranja aktivnosti izrade programa, projekata i ostalih dokumenata neophodnih za provedbu mjera potpore iz Programa ruralnog razvoja, a čija se izrada ne sufinancira kroz mjere potpore iz toga Programa i druge poticajne mjere za unaprjeđenje poljoprivrede i akvakulture.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb dužni su donijeti program korištenja navedenih sredstava te Ministarstvu poljoprivrede podnositi godišnje izvješće o ostvarivanju programa korištenja sredstava svake godine do 31. ožujka za prethodnu godinu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program korištenja sredstava ostvarenih od zakupa poljoprivrednog zemljišta te podnositi godišnje izvješće o ostvarivanju programa korištenja sredstava u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

– Prihodi od prodaje građevinskog zemljišta

Prihodi od prodaje građevinskog zemljišta ostvareni su u iznosu od 24.789,00 eura. Vrijednosno najznačajniji odnose se na prodaju dvije čestice građevinskog zemljišta u iznosu od 24.455,00 eura.

Gradonačelnik je u veljači 2023. donio odluke o raspisivanju natječaja za prodaju dvije čestice građevinskog zemljišta (površine 146 m², procijenjene vrijednosti od 10.657,64 eura i površine 189 m², procijenjene vrijednosti od 13.796,54 eura). Procijenjena vrijednost navedenih nekretnina određena je procjembenim elaboratima, iz siječnja 2023., koje je izradio stalni sudski procjenitelj.

Na temelju navedenih odluka, u ožujku 2023. objavljena su dva javna natječaja u Narodnim novinama, na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči Grada. Prema odlukama gradonačelnika o prihvaćanju ponuda za kupoprodaju nekretnine, iz travnja 2023., u roku za dostavu ponuda na natječaje je pristigla po jedna ponuda istog ponuditelja za oba zemljišta (po cijeni od 10.658,00 eura te od 13.797,00 eura). Sa spomenutim ponuditeljem u travnju 2023. zaključeni su kupoprodajni ugovori, a kupac je obvezu podmirio u cijelosti.

Grad nije pribavio mišljenje Procjeniteljskog povjerenstva Dubrovačko-neretvanske županije za zemljište koje joj je bilo ponuđeno za kupnju. Odredbama članka 10. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina propisano je da se za područje županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada osniva procjeniteljsko povjerenstvo radi stručne analize i evaluacije podataka te davanja mišljenja o tržištu nekretnina.

Nadalje, odredbama članka 12. navedenog Zakona propisano je, između ostalog, da procjeniteljsko povjerenstvo daje mišljenje o usklađenosti izrađenih procjembenih elaborata s odredbama Zakona na zahtjev jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svoje potrebe. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina ima antikoruptivnu ulogu te doprinosi pravnoj sigurnosti vlasnicima nekretnina. Odredbom članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, propisano je da sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koja pripadaju jedinici lokalne, odnosno (područne) regionalne samouprave čine njezinu imovinu. Jedinica lokalne, odnosno (područne) regionalne samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Prema mišljenju Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske iz veljače 2018., jedinice lokalne samouprave i pravne osobe kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave dužni su dostaviti izrađene procjembene elaborate nadležnim procjeniteljskim povjerenstvima na mišljenje o njihovoj usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina.

Državni ured za reviziju preporučuje prije zaključivanja ugovora o otuđenju imovine dostaviti procjembene elaborate na temelju kojih su određene cijene zemljišta nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, odnosno na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina, u cilju korištenja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada na transparentan način, odnosno pažnjom dobrog gospodara.

– Potraživanja

Koncem 2023. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 2.501.908,96 eura i veća su u odnosu na stanje potraživanja iskazanih na početku godine za 241.993,71 euro ili 10,7 %. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.155.605,89 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 333.772,75 eura, potraživanja za dane zajmove u iznosu od 4.191,33 eura, potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 755,99 eura te ostala potraživanja u iznosu od 7.583,00 eura.

Prema podacima iz Bilance, dospjela potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 2.493.569,97 eura, od čega se vrijednosno značajnija odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 996.497,24 eura, naknadu za uređenje voda u iznosu od 391.032,63 eura te od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 333.772,75 eura.

Pisane procedure naplate prihoda te postupaka ovrhe donesene su u lipnju 2023. Navedenim procedurama, između ostalog, opisani su postupci praćenja naplate, usklađivanja salda, praćenja stanja i žurnosti naplate, sastavljanja i slanja opomena, donošenja i slanja rješenja o ovrsi, praćenja naplate, kontrole poduzetih mjera te otpisa potraživanja. Naplatu potraživanja za porez na promet nekretnina i porez na potrošnju obavlja Porezna uprava, a za sva ostala potraživanja Grad.

Grad je tijekom 2023. za naplatu potraživanja od komunalne naknade uputio 13 opomena te donio deset rješenja o ovrsi, za porez na korištenje javnih površina upućeno je 28 opomena, za otkup stana na kojima je postojalo stanarsko pravo sedam opomena, za zakup poslovnog prostora jedanaest opomena te su za naknadu za zaštićenu najamninu upućene tri opomene.

Do konca rujna 2024. naplaćena su potraživanja u iznosu od 84.500,92 eura ili 3,4 % dospelih potraživanja iskazanih na koncu 2023.

Odredbama članka 51. Zakona o proračunu propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti te za njihovu uplatu u proračun. Nadalje, prihodi proračuna ubiru se i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima, neovisno o visini prihoda planiranih u proračunu.

U poslovnim knjigama su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja od pravnih osoba koje su brisane iz sudskog registra (primjerice, potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 34.370,47 eura), zbog čega potraživanja u financijskim izvještajima nisu realno iskazana.

Prema odredbama članka 27. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, nadležno tijelo otpisuje potraživanje od dužnika pravne osobe koje se ne može naplatiti u stečajnom postupku, na temelju pravomoćnog rješenja o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili u postupku likvidacije na temelju pravomoćnog rješenja o brisanju pravne osobe iz sudskog registra.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno poduzimati sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda (potraživanja), u skladu s odredbama Zakona o proračunu. S obzirom na to da se u okviru potraživanja nalaze i potraživanja od društava koja su brisana iz sudskog registra, Državni ured za reviziju preporučuje obaviti detaljnu analizu stanja potraživanja koja su prenesena iz prethodnog razdoblja te u skladu s propisima otpisati ona potraživanja za koja ne postoji mogućnost naplate na temelju odluka nadležnih tijela, kako bi u financijskim izvještajima potraživanja bila realno iskazana.

6. Rashodi

- 6.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 8.582.337,81 euro, a vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.041.213,43 eura ili 35,4 %, materijalni rashodi u iznosu od 1.622.944,98 eura ili 18,9 %, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 1.443.849,58 eura ili 16,8 % te ostali rashodi u iznosu od 1.360.490,22 eura ili 15,9 %.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 813.316,98 eura, što je 85.532,89 eura ili 9,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na brutoplaće zaposlenika za redovan i prekovremeni rad u iznosu od 689.523,14 eura, doprinose na plaće u iznosu od 105.673,41 euro te ostale rashode za zaposlene u iznosu od 18.120,43 eura.

Prema dostavljenoj rekapitulaciji, rashodi za prekovremeni rad ostvareni su u iznosu od 3.370,64 eura neto, odnosno 5.328,81 euro bruto, a odnose se na 423 sata prekovremenog rada koje je ostvarilo 17 zaposlenika Grada za administrativne poslove te za poslove komunalno-prometno-poljoprivrednog redara. Rashodi za prekovremeni rad evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru rashoda za plaće za redovan rad.

Prema odredbi članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračunsko računovodstvo vodi se prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika.

Prema odredbama članka 3. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu navedeno je propisano na jednak način.

Nadalje, pisani zahtjevi za prekovremeni rad nisu uručeni zaposlenicima, već su zaposlenici koncem mjeseca dostavljali nadležnim pročelnicima evidenciju sati prekovremenog rada. Odredbama članka 65. Zakona o radu, između ostalog, propisano je da je u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeke potrebe, radnik na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena. Iznimno, ako priroda prijeke potrebe onemogućava poslodavca da prije početka prekovremenog rada uruči radniku pisani zahtjev, da je usmeni zahtjev poslodavac dužan pisano potvrditi u roku od sedam dana od dana kada je prekovremeni rad naložen.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati i iskazivati rashode za prekovremeni rad prema rasporedu računa iz Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže uručiti radniku pisani zahtjev za prekovremeni rad u skladu s odredbama Zakona o radu.

– Ostali rashodi

U okviru računa ostalih rashoda (na računu tekuće donacije sportskim društvima) evidentirani su prijenosi sredstava Zajednici sportskih udruga Grada (dalje u tekstu: Zajednica) za djelovanje sportskih udruga u iznosu od 500.483,50 eura na temelju Programa javnih potreba u športu za 2023. te njegovih Izmjena i dopuna. Sredstva za financiranje rada dva sportska kluba od posebnog interesa za Grad doznačena su u iznosu od 387.669,10 eura, a za financiranje rada sportskih udruga, članica Zajednice u iznosu od 112.814,40 eura. Sredstva su doznačavana na temelju prijedloga Službe za opće poslove Grada i odobrenja gradonačelnika.

Grad nije donio opći akt koji detaljnije propisuje kriterije financiranja javnih potreba u sportu, mjerila za osiguranje sredstava, metodologiju i rokove za izradu i dostavu prijedloga programa javnih potreba, način izvršavanja programa javnih potreba, način i rokove izvještavanja o provedbi programa javnih potreba te metodologiju izrade financijskih planova korisnika javnih potreba u sportu. Prema odredbi članka 75., stavka 7. Zakona o sportu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave općim aktom na prijedlog sportske zajednice te školskog i akademskog sportskog saveza, u dijelu programa koji provode i ako su osnovani u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, detaljnije propisuju kriterije financiranja javnih potreba u sportu, mjerila za osiguranje sredstava, metodologiju i rokove za izradu i dostavu prijedloga programa javnih potreba, način izvršavanja programa javnih potreba, način i rokove izvještavanja o provedbi programa javnih potreba te metodologiju izrade financijskih planova korisnika javnih potreba u sportu.

Programom javnih potreba u športu za 2023., iz prosinca 2022., te njegovim Izmjenama i dopunama, iz prosinca 2023., određeni su programski ciljevi, osnove programskih kriterija, sportska rekreacija te financijski program javnih potreba u sportu.

Navedenim Programom određeno je da je Zajednica obvezna kvartalno podnositi izvješće o utrošku sredstava svakog pojedinog kluba i udruge.

Zajednica nije Gradu dostavila prijedlog programa javnih potreba u sportu te nije podnosila kvartalna izvješća o utrošku sredstava svakog pojedinog kluba i udruge. Zajednica je dostavila Gradu Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. (obrazac PROR-POT) za doznačena sredstva u iznosu od 112.814,00 eura. Izvještaj o potrošnji za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. za doznačena sredstva u iznosu od 387.669,10 eura Zajednica nije dostavila.

Prema odredbama članka 75., stavaka 4. i 6. navedenog Zakona određeno je da program javnih potreba u sportu predlažu i provode sportska zajednica te školski i akademski sportski savez u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojoj su osnovani. Tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležno za sport prati i nadzire izvršenje programa financiranja javnih potreba u sportu i prati korištenje i utrošak sredstava za te programe.

Grad nije provodio nadzor nad namjenskim trošenjem doznačenih javnih sredstava (na temelju zatražene dokumentacije, izvješća, podataka, materijala i drugih obavijesti) niti je sastavio izvješće o provedenom nadzoru. U veljači 2024. gradonačelnik je donio Proceduru provjere na licu mjesta isplata iz proračuna.

Odredbama članka 107. navedenog Zakona propisano je da nadzor nad namjenskim trošenjem javnih sredstava provodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za dio javnih sredstava koja isplaćuje. Tijelo nadležno za provedbu nadzora obavlja nadzor na temelju dokumentacije zatražene od nadzirane pravne osobe, izvješća, podataka, materijala i drugih obavijesti. Nadalje, tijelo nadležno za provedbu nadzora može naložiti nadziranoj pravnoj osobi pribavljanje mišljenja neovisnog revizora o namjenskom trošenju javnih sredstava. O provedenom nadzoru tijelo nadležno za provedbu nadzora sastavlja izvješće koje se dostavlja nadziranoj pravnoj osobi. Na temelju izvješća o provedenom nadzoru tijelo nadležno za provedbu nadzora može naložiti otklanjanje nepravilnosti i povrat sredstava.

Prema odredbi članka 63. Zakona o proračunu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih proračunskim i izvanproračunskim korisnicima odnosno krajnjim korisnicima.

Državni ured za reviziju nalaže općim aktom propisati detaljnije kriterije financiranja javnih potreba u sportu, mjerila za osiguranje sredstava, metodologiju i rokove za izradu i dostavu prijedloga programa javnih potreba, način izvršavanja programa javnih potreba, način i rokove izvještavanja o provedbi programa javnih potreba te metodologiju izrade financijskih planova korisnika javnih potreba u sportu u skladu s odredbama Zakona o sportu. Nadalje, nalaže provjeravati namjensko korištenje sredstava dodijeljenih Zajednici na temelju dokazne dokumentacije i izvješća o namjenskom utrošku sredstava u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Zakona o sportu. Državni ured za reviziju preporučuje donijeti godišnji plan kontrola na licu mjesta i kontrolu namjenskog korištenja proračunskih sredstava obavljati u skladu s godišnjim planom, što bi pridonijelo učinkovitijoj kontroli utroška dodijeljenih sredstava.

U okviru računa ostalih rashoda (na računu tekuće donacije sportskim društvima) evidentirani su i prijenosi sredstava za održavanje sportskih objekata u iznosu od 15.926,00 eura dvama sportskim klubovima na temelju Programa javnih potreba u športu te njegovih izmjena i dopuna. Sredstva su doznačena na temelju zahtjeva klubova, prijedloga Službe za opće poslove Grada i odobrenja gradonačelnika.

Za dodjelu navedenih financijskih sredstava Grad nije proveo javni natječaj niti je s navedenim klubovima zaključio ugovor o izravnoj dodjeli sredstava.

Odredbom članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, između ostalog, propisano je da se financiranje programa i projekata provodi putem javnog natječaja čime se osigurava transparentnost dodjele financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata te se šira javnost obavještava o prioritetnim područjima djelovanja. Nadalje, financijska sredstva udrugama dodjeljuju se izravno, bez objavljivanja javnog natječaja, samo u opravdanim i iznimnim slučajevima (žurnost, isključiva nadležnost udruge, udruga na temelju propisa izrijeком navedena kao provoditelj određene aktivnosti i kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn (663,61 euro) za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga). Ako se financijska sredstva dodjeljuju bez objavljivanja javnog natječaja, davatelj financijskih sredstava obavezan je s udrugom kao korisnikom financijskih sredstava zaključiti ugovor o izravnoj dodjeli sredstava i poštivati osnovne standarde financiranja vezane za planiranje financijskih sredstava, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje.

Navedeni sportski klubovi nisu dostavili dokaz o namjenski utrošenim doznačenim sredstvima za održavanje sportskih objekata u 2023. Jedan sportski klub je u veljači 2024. dostavio Godišnji izvještaj o upravljanju i korištenju sportske građevine za 2023. iz kojeg nije vidljivo da je klub ostvario rashode za održavanje sportskog objekta.

Grad nije provodio nadzor nad namjenskim trošenjem proračunskih sredstava dodijeljenih dvama sportskim klubovima za održavanje sportskih objekata.

Odredbama članka 22. navedene Uredbe, između ostalog, propisano je da je korisnik financiranja dužan dostaviti davatelju financijskih sredstava sve potrebne podatke o provođenju programa ili projekta na obrascu opisnog izvještaja i financijskog izvještaja provedbe programa ili projekta, koji je jedinstven za cijeli natječaj ili programska područja u okviru jednog natječaja. Obrazac opisnog izvještaja provedbe projekta treba sadržavati puni opis provođenja programa ili projekta za obuhvaćeno razdoblje. Obrazac financijskog izvještaja obuhvaća popis svih prihoda i izravnih i neizravnih troškova koji su nastali tijekom i u svrhu provedbe projekta. Uz financijski izvještaj korisnik financiranja dostavlja preslike odgovarajuće dokumentacije kojima se pravdaju troškovi te popis konačnih izvora financiranja programa ili projekta i opis svih odstupanja u izvorima financiranja u odnosu na prijedlog koji je odobren.

Nadalje, odredbom članka 63. Zakona o proračunu, propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih proračunskim i izvanproračunskim korisnicima odnosno krajnjim korisnicima.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje programa i projekata udruga provoditi putem javnog natječaja, a izravnu dodjelu sredstava provoditi samo u opravdanim i iznimnim slučajevima te pri dodjeli financijskih sredstava bez objavljivanja javnog natječaja zaključiti s korisnicima financijskih sredstava ugovor o izravnoj dodjeli sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Nadalje, nalaže provjeravati namjensko korištenje sredstava dodijeljenih udrugama na temelju dokazne dokumentacije i izvješća o namjenskom utrošku sredstava u skladu s odredbama Zakona o proračunu te navedene Uredbe. Državni ured za reviziju preporučuje donijeti godišnji plan kontrola na licu mjesta i kontrolu namjenskog korištenja proračunskih sredstava obavljati u skladu s godišnjim planom, što bi pridonijelo učinkovitijoj kontroli utroška dodijeljenih sredstava.

7. Imovina

- 7.1. Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2023. iskazana je u iznosu od 18.781.582,92 eura. Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina odnosi se na ceste u vrijednosti od 5.049.950,71 euro, imovinu u pripremi u vrijednosti od 2.682.397,49 eura, dom hrvatske vojske u vrijednosti od 1.316.692,73 eura, javne površine (vidikovci, ulice, parkovi, plaže i drugo) u vrijednosti od 1.187.463,66 eura, sportske i rekreacijske objekte u vrijednosti od 1.103.258,35 eura, zgrade dječjih vrtića u vrijednosti od 439.857,88 eura, groblja i mrtvačnice u vrijednosti od 362.747,42 eura, uređenje poučno-rekreativnih staza na poluotoku Mali Miloslavac u vrijednosti od 277.824,95 eura, dom kulture u Kominu u vrijednosti od 251.160,61 euro, spomenike u vrijednosti od 227.414,80 eura te pristanište u vrijednosti od 162.871,92 eura.

Odlukom o gospodarenju nekretninama u vlasništvu Grada iz 2015. te Izmjenom navedene Odluke iz kolovoza 2023. uređeni su uvjeti, način i postupak gospodarenja nekretninama u vlasništvu Grada.

Do listopada 2024. strategija upravljanja i raspolaganja imovinom ni godišnji plan upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada nisu doneseni. Obveza donošenja Strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije propisana, ali je jedno od pitanja u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti. Svrha Strategije je temeljem utvrđivanja ekonomske, financijske i proračunske podloge te utvrđivanja potreba i stanja nekretnina u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, postaviti okvire za realizaciju programa i sustava upravljanja i raspolaganja nekretninama u narednim razdobljima. S obzirom na to da do konca 2023. nije donesena spomenuta Strategija, nije donesen ni godišnji plan za 2023. kojim bi se odredili kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolaganja nekretninama i mjere u svrhu provedbe strategije.

Upravljanje imovinom podrazumijeva ukupnost radnji i procesa usmjerenih k donošenju odluka o stjecanju, raspolaganju, prenamjeni i/ili otuđivanju gradske/općinske imovine, odnosno evidentiranju prava i obveza te troškova i prihoda koji nastaju s osnova raspolaganja i/ili korištenja gradskom/općinskom imovinom. Opći strateški cilj je osigurati ekonomski svrhovito, djelotvorno, učinkovito i transparentno upravljanje gradskom/općinskom imovinom, kao i osigurati da ta imovina bude u službi građana, gospodarskog rasta te zaštite javnog interesa i interesa Grada. Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koje pripadaju jedinici lokalne, odnosno područne (regionalnoj) samouprave čine imovinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. One su dužne upravljati, koristiti se i raspolagati imovinom pažnjom dobrog gospodara.

Odredbama članka 4. Zakona o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18) propisano je da su obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar državne imovine, između ostalog, jedinice lokalne samouprave. Odredbama članaka 6. i 7. Uredbe o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20) propisano je da se Središnji registar sastoji od evidencije nekretnina, financijske imovine, pokretnina, prava i obveza te drugih pojava oblika imovine. Elementi evidencije državne imovine, koja se unosi u Središnji registar državne imovine, određuju se Pravilnikom o tehničkoj strukturi podataka i načinu upravljanja Središnjim registrom državne imovine (Narodne novine 37/24), koji donosi čelnik tijela državne uprave nadležnog za razvoj digitalnog društva. Pravilnik o tehničkoj strukturi podataka i načinu upravljanja Središnjim registrom trebao je biti donesen u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Uredbe o Središnjem registru državne imovine, odnosno do ožujka 2020. Navedeni Pravilnik je donesen i stupio je na snagu 4. travnja 2024.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, Grad je imenovao osobu odgovornu za unos podataka o gradskoj imovini u Središnji registar državne imovine te od 2022. započeo s unosom podataka u navedeni Registar. Uvidom u javni preglednik, Grad je u Središnji registar državne imovine unio podatke o pet nekretnina u svom vlasništvu.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti strategiju upravljanja i raspolaganja imovinom kojom je potrebno odrediti srednjoročne ciljeve te smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom uvažavajući gospodarske i razvojne interese Grada te godišnji plan upravljanja i raspolaganja imovinom, kojim je potrebno odrediti kratkoročne ciljeve i smjernice upravljanja imovinom te provedbene mjere u svrhu provođenja strategije.

8. Javna nabava

- 8.1. Grad je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura te radova do 66.360,00 eura uređeni su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz svibnja 2019.

Nepravilnosti i propusti utvrđeni su kod Plana nabave, Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2023. te provedbe postupaka javne nabave.

– Plan nabave

Grad je donio Plan nabave te Izmjene i dopune Plana nabave za 2023. Plan nabave i izmjene Plana nabave objavljeni su u EOJN RH i na mrežnim stranicama Grada.

Planom nabave za 2023. planirana su 124 postupka javne i jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 3.851.722,80 eura, od čega se 17 predmeta nabave odnosi na otvorene postupke nabave procijenjene vrijednosti od 2.680.276,60 eura, a 107 na postupke jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 1.171.446,20 eura.

Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023., iz prosinca 2023., a koje su objavljene na mrežnim stranicama Grada, planirana je nabava robe, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.113.576,08 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 126.588,80 eura, a na jednostavnu nabavu 986.987,28 eura. Spomenutim Izmjenama i dopunama nisu vidljivo naznačene promjene u odnosu na Plan nabave za 2023.

Planom nabave objavljenim u EOJN RH na koncu 2023. planirana je nabava robe, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.816.643,28 eura, odnosno u iznosu većem za 3.703.067,20 eura od planiranih Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. objavljenim na mrežnim stranicama Grada.

Podaci iz Plana nabave za 2023. objavljenog u EOJN RH nisu točni, jer sadrže 115 postupaka nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 3.703.067,20 eura, a koji Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. nisu planirani. Vrijednosno značajnije razlike odnose se na predmete nabave radova uređenja sportskog centra Gusar procijenjene vrijednosti od 882.128,80 eura, hortikulturnog uređenja zelenih i javnih površina procijenjene vrijednosti od 392.859,20 eura, sanacije I. tunela u mjesnom odboru Stablina procijenjene vrijednosti od 283.496,00 eura te uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića procijenjene vrijednosti od 272.878,00 eura.

Za vrijeme obavljanja revizije, u listopadu 2024., Grad je u Planu nabave za 2023. objavljenom u EOJN RH vidljivo označio postupke nabave koji su Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. brisani (107 postupaka procijenjene vrijednosti od 3.603.791,20 eura). Planom nabave za 2023., nakon provedenog ažuriranja, planirani su postupci nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 1.212.852,08 eura, što je 99.276,00 eura ili 8,9 % više od procijenjene vrijednosti nabave planirane Izmjenama i dopunama Plana nabave koje je donio gradonačelnik u prosincu 2023. Navedena razlika odnosi se na devet planiranih postupaka jednostavne nabave koji nisu planirani Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023., a uneseni su u Plan nabave objavljen u EOJN RH.

Grad nije u roku od osam dana od promjene, odnosno u roku od osam dana od donošenja Izmjena i dopuna Plana nabave za 2023. objavio cjelovite promjene Plana nabave u standardiziranom obliku u EOJN RH.

Odredbom članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, između ostalog, propisano je da sve izmjene ili dopune plana nabave moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan nabave.

Nadalje, odredbama članka 4. navedenog Pravilnika propisano je da je plan nabave i sve njegove kasnije promjene javni naručitelj obvezan objaviti u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od donošenja ili promjene.

Državni ured za reviziju nalaže izmjene i dopune plana nabave vidljivo naznačiti u odnosu na osnovni plan nabave te u propisanom roku objaviti točne podatke o planiranoj nabavi robe, radova i usluga u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske kako bi plan nabave bio sastavljen i objavljen u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

– Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Grad je u travnju 2018. ustrojio Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u EOJN RH. Registar objavljen u EOJN RH ažuriran je u lipnju 2024., a sadrži podatke o 144 postupka javne i jednostavne nabave za koje su ugovori zaključeni tijekom 2023. Ukupna vrijednost nabave za 2023., prema podacima iz Registra ugovora objavljenom u EOJN RH, iznosi 6.842.885,82 eura bez PDV-a, odnosno 8.518.364,09 eura s PDV-om.

Grad je u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u EOJN RH više puta evidentirao iste postupke javne nabave te je vrijednost zaključenih ugovora iskazana u iznosu većem za 3.893.167,38 eura.

Radovi rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin – nogometnog kluba Gusar evidentirani su u iznosu od 4.418.589,86 eura, a trebali su biti evidentirani u iznosu od 1.277.483,65 eura, odnosno evidentirani su više za 3.141.106,21 euro.

Radovi na sanaciji I. tunela u mjesnom odboru Stablina evidentirani su u iznosu od 753.267,62 eura, a trebali su biti evidentirani u iznosu od 262.070,10 eura, odnosno evidentirani su više za 491.197,52 eura.

Radovi uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića evidentirani su u iznosu od 544.664,82 eura, a trebali su biti evidentirani u iznosu od 283.801,17 eura, odnosno evidentirani su više za 260.863,65 eura.

Do uvećavanja vrijednosti navedenih postupaka u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljenom u EOJN RH došlo je pri slanju obavijesti o izmjenama ugovora tijekom njihovog trajanja. Naime, uslijed izmjena ugovora tijekom njihovog trajanja Grad je, u zakonom propisanom roku, ispunio podatke iz Priloga V. dijela G Zakona o javnoj nabavi koji se odnose na povećanje cijene prouzročene uvođenjem izmjene u ukupnom iznosu većem za 3.893.167,38 eura (ukupan iznos ugovora s povećanjem), a ne u iznosu povećanja cijene koja je prouzročena uvođenjem izmjene.

Nadalje, po provedenom otvorenom postupku javne nabave radova izgradnje rekreativne zone Banja, Grad i izvođač radova su u rujnu 2023. zaključili Ugovor u vrijednosti od 73.476,07 eura. U studenome 2023. zaključen je Dodatak Ugovoru kojim je vrijednost ugovorenih radova uvećana za 13.812,53 eura bez PDV-a te ukupno ugovorena vrijednost radova iznosi 87.288,60 eura bez PDV-a. U Registru ugovora objavljenom u EOJN RH evidentirana je vrijednost zaključenog Ugovora o izvođenju radova izgradnje rekreativne zone Banja u iznosu od 73.476,07 eura bez PDV-a.

U Registru ugovora nije evidentirana vrijednost Dodatka Ugovoru o izvođenju radova izgradnje rekreativne zone Banja kojim je povećana vrijednost ugovorenih radova za 13.812,53 eura bez PDV-a, odnosno Grad nije poslao obavijest o izmjeni Ugovora u EOJN RH u roku od 30 dana od dana izmjene ugovora.

Također, Grad nije u Registar ugovora u EOJN RH unio Dodatak Ugovoru o izvođenju radova uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića u iznosu od 22.937,52 eura bez PDV-a, odnosno 28.671,90 eura s PDV-om te drugi Dodatak Ugovoru o izvođenju radova uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića u iznosu od 21.076,08 eura bez PDV-a, odnosno 26.345,10 eura s PDV-om. Također, Grad nije za drugu izmjenу Ugovora u Zakonom propisanom roku poslao obavijest o izmjeni Ugovora tijekom njegovog trajanja koja se odnosi na povećanje cijene u iznosu od 21.076,08 eura bez PDV-a, odnosno 26.345,10 eura s PDV-om i rok završetka radova.

Odredbama članka 316. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je javni naručitelj obavezan za svaku izmjenу ugovora poslati obavijest o izmjeni koja sadrži podatke iz Priloga V. dijela G navedenog Zakona na objavu u skladu s člancima 243. – 245. spomenutog Zakona u roku od 30 dana od dana izmjene ugovora. Podaci iz Priloga V. dijela G odnose se na obavijest o izmjenama ugovora tijekom njegovog trajanja koja, između ostalog, pod rednim brojem 5. sadrži podatak povećanja cijene prouzročeno uvođenjem izmjene.

Nadalje, Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u EOJN RH ne sadrži podatke o datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelju s PDV-om za više pojedinih predmeta javne i jednostavne nabave, od kojih su vrijednosno značajniji sanacija I. tunela u mjesnom odboru Stablina, radovi uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića, opskrba električnom energijom na području Grada te digitalizacija poslovanja javne uprave i uspostava lokalne riznice Grada Ploča.

Odredbama članka 5. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, propisano je da registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži podatke o datumu kada je ugovor ili okvirni sporazum, uključujući ugovore na temelju okvirnog sporazuma, izvršen u cijelosti ili navod da je ugovor raskinut prije isteka roka na koji je zaključen te ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s PDV-om na temelju zaključenog ugovora ili okvirnog sporazuma, uključujući ugovore na temelju okvirnog sporazuma.

Državni ured za reviziju nalaže kod izmjene ugovora poslati obavijest o izmjeni u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske koja sadrži podatke propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nadalje, nalaže u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma unijeti ugovore zaključene po provedenim postupcima jednostavne i javne nabave s propisanim podacima o zaključenim ugovorima, između ostalog, datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

– Statističko izvješće o javnoj nabavi

Grad je do konca ožujka 2024. izradio Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2023.

Prema navedenom Izvješću, ukupna vrijednost nabave roba, radova i usluga u 2023. iznosi 7.502.534,30 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 6.580.696,98 eura i jednostavnu nabavu 921.837,32 eura. U okviru javne nabave provedeno je sedam otvorenih postupaka javne nabave te je zaključeno sedam ugovora (opskrba električnom energijom na području Grada za prva tri mjeseca u 2023., digitalizacija poslovanja javne uprave i uspostava lokalne riznice Grada, sanacija I. tunela u mjesnom odboru Stablina, uređenje i prometno rješenje školskog trga u Ulici Tina Ujevića, opskrba električnom energijom na području Grada za 2023., rekonstrukcija sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja te izgradnja rekreativne zone Banja) u iznosu od 1.785.438,24 eura i devet dodataka ugovorima (za sanaciju komunalnog odlagališta otpada Lovornik, etapa I. i II., sanaciju I. tunela u mjesnom odboru Stablina, rekonstrukciju sportsko-rekreacijske zone Komin – postojeće zgrade nogometnog kluba Gusar, sportskih terena i pratećih sadržaja te uređenje sportskog centra Močvara: nabava i ugradnja opreme) u iznosu od 4.795.258,74 eura. Jednostavne nabave odnose se na nabavu usluga u vrijednosti od 465.187,52 eura, radova u vrijednosti od 388.168,48 eura i roba u vrijednosti od 68.481,32 eura. Za jednostavnu nabavu roba, radova i usluga zaključeni su ugovori u iznosu od 331.407,01 euro i izdane narudžbenice u iznosu od 590.430,31 euro.

Podaci navedeni u Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023. koji se odnose na otvorene postupke javne nabave nisu točno iskazani. Revizijom je utvrđeno da je Grad u spomenutom Izvješću dodatke ugovorima za izvođenje radova sanacije I. tunela u mjesnom odboru Stablina, uređenja i prometnog rješenja školskog trga u Ulici Tina Ujevića te rekonstrukcije sportsko-rekreacijske zone Komin – nogometnog kluba Gusar iskazao u iznosu većem za 3.893.167,38 eura bez PDV-a.

Prema Uputi za obveznike primjene Zakona o javnoj nabavi o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi (Ministarstvo gospodarstva, siječanj 2024.), podatke o jednostavnoj nabavi za 2023. naručitelji trebaju ručno unijeti te spremiti, dok se podaci o javnoj nabavi automatski generiraju. Ako vrijednost, vrsta ugovora ili okvirnog sporazuma u obavijestima o dodjeli ugovora iz bilo kojeg razloga nisu bile točno unesene, može doći do odstupanja u izvješću. U takvim slučajevima, iznimno je omogućeno naknadno slanje podataka u obliku bilješke naručitelja koju dostavlja na adresu nadležnog ministarstva. Grad je trebao, ako je bilo utvrđeno da su podaci o javnoj nabavi netočni, naknadno poslati podatke u obliku bilješke kako bi podaci u Statističkom izvješću bili točni.

Državni ured za reviziju nalaže, u slučajevima kada podaci u obavijestima o dodjeli ugovora nisu točno uneseni te ni podaci u Statističkom izvješću nisu točni, nadležnom ministarstvu poslati podatke u obliku bilješke, u skladu s Uputom o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi. Kako bi podaci o jednostavnoj nabavi u statističkom izvješću i Registru ugovora bili točni i usporedivi, Državni ured za reviziju preporučuje voditi evidenciju jednostavne nabave s podacima o vrijednosti nabavljenih roba i usluga čija je procijenjena vrijednost do 26.540,00 eura, odnosno radova procijenjene vrijednosti do 66.360,00 eura.

– Provedba postupaka javne nabave

Revizijskim postupcima provjereno je 16 postupaka nabave roba, radova i usluga za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 2.336.909,08 eura bez PDV-a, od čega pet otvorenih postupaka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 1.960.183,69 eura bez PDV-a te jedanaest postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 364.575,39 eura te su izdane narudžbenice u vrijednosti od 12.150,00 eura bez PDV-a.

U svibnju 2022., nakon provedenog postupka javne nabave, Grad je s odabranim ponuditeljem zaključio Ugovor o uređenju Sportskog centra Močvara, za grupu 1: Građevinski radovi uređenja Sportskog centra Močvara u vrijednosti od 22.885,39 eura bez PDV-a s rokom završetka radova od 25 dana. U lipnju 2022. i svibnju 2023. zaključena su dva dodatka navedenom Ugovoru kojima je produžen rok završetka radova do 26. lipnja 2023. zbog završetka izvođenja radova na drugom projektu. Odredbom članka 2. navedenog Ugovora, između ostalog, određeno je kako će se konačna cijena radova utvrditi prema stvarno izvedenim količinama radova ovjerenih u građevinskoj knjizi i jediničnim cijenama iz ugovorenog troškovnika. U srpnju 2023. izvoditelj je ispostavio okončanu situaciju u vrijednosti od 22.876,72 eura bez PDV-a u kojoj su primijenjene jedinične cijene utvrđene Ugovorom, ali dio obračunanih radova odstupa od ugovorenih količina (izvedeni su u većem obujmu ili nisu izvedeni).

Do prekoračenja ugovorenih količina došlo je za: radove glodanja postojećeg asfalta koji su ugovoreni u količini od 100 m², a obračunani u količini od 1 028 m²; radove na izradi sloja asfalta-betona AC koji su ugovoreni u količini od 100 m², a obračunani u količini od 114 m²; radove izrade nosivog sloja od drobljenog kamenog materijala koji su ugovoreni u količini od 150 m³, a nisu obračunani te radove bojanja i obilježavanja igrališta za male sportove koji su ugovoreni u količini od dva kompleta, a nisu obračunani. Ukupno izvedeni radovi izvršeni su u ukupno ugovorenom iznosu, ali nisu izvedeni u ugovorenoj količini. Ugovorene količine pojedinih radova nisu izvršene ni obračunane, dok je za pojedine radove došlo do povećanja količina (radovi glodanja postojećeg asfalta te radovi na izradi sloja asfalta-betona AC). Prema primopredajnom zapisniku, od 23. lipnja 2023., svi ugovoreni radovi izvedeni su u cijelosti, osim radova izrade nosivog sloja od drobljenog kamenog materijala te radova bojanja i obilježavanja igrališta za male sportove koji će se izvoditi u sklopu grupe 2 radova.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, uvidom u stanje terena pri početku izvođenja radova utvrđeno je da ugovorena količina navedenih radova nije bila dobro procijenjena te je zbog toga došlo do povećanja količine radova glodanja postojećeg asfalta.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti pripremi, odnosno procjeni količina i vrijednosti radova, odnosno dokumentacijom za nadmetanje realno utvrditi potrebne količine radova. Državni ured za reviziju je mišljenja da neutvrđivanje stvarno potrebnih količina radova može, u slučaju kada obračunane količine obavljenih radova znatno odstupaju od ugovorenih količina, predstavljati rizik odabira ponude koja nije najpovoljnija.

U siječnju 2020., nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave, Grad je s odabranim ponuditeljem zaključio Ugovor o uslugama izrade idejnog projekta luke nautičkog turizma u vrijednosti od 54.748,16 eura s rokom završetka izrade od 19 dana od dana zaključenja Ugovora.

Prvim Dodatkom Ugovoru iz veljače 2020. produžen je rok za dostavu radne verzije idejnog projekta za 26 mjeseci od dana potpisivanja prvog Ugovora. Drugim Dodatkom Ugovoru iz ožujka 2022. određen je rok od 90 dana od dana potpisivanja drugog Dodatka Ugovoru za dostavu radne verzije idejnog projekta, dok je rok za dostavu konačne verzije idejnog projekta 15 dana od dana dostave ishodenog rješenja za Studiju utjecaja na okoliš luke nautičkog turizma. Idejni projekt dostavljen je Gradu koncem srpnja 2023. Rashodi za uslugu izrade idejnog projekta luke nautičkog turizma ostvareni su u iznosu od 43.799,00 eura bez PDV-a.

Grad nije na jasan i nedvojben način u dokumentaciji o nabavi kada je opisivao predmet nabave naveo okolnosti koje su značajne za izvršenje ugovora, odnosno nije odredio rokove izvršenja Ugovora u skladu s prirodom predmeta nabave.

Odredbama članka 205. Zakona o javnoj nabavi, između ostalog, propisano je da se predmet nabave mora opisati na jasan, nedvojben, potpun i neutralan način koji osigurava usporedivost ponuda u pogledu uvjeta i zahtjeva koje je javni naručitelj postavio te da opis predmeta nabave ne smije pogodovati određenom gospodarskom subjektu. U opisu predmeta nabave navode se sve okolnosti koje su značajne za izvršenje ugovora, a time i za izradu ponude (npr. mjesto izvršenja, rokovi izvršenja, posebni zahtjevi u pogledu načina izvršenja predmeta nabave i slično). Kod funkcionalnog opisa predmeta nabave mora biti prepoznatljiva svrha predmeta nabave i zahtjevi koji se postavljaju za predmet nabave u tehničkom, gospodarskom, oblikovnom i funkcionalnom pogledu.

Državni ured za reviziju nalaže odrediti rokove izvršenja ugovora u skladu s prirodom predmeta nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Grad u Očitovanju navodi kako na nacrt Izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. nema primjedbi.